

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

ЖЕНЕ И МУШКАРЦИ

у Босни и Херцеговини

ТБ 03
Тематски билтен
ISSN 1840-1066

ЖЕНЕ И МУШКАРЦИ

у Босни и Херцеговини

Босна и Херцеговина

BHAS

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Сарајево, 2022.

Издаје: **Агенција за статистику Босне и Херцеговине**
Зелених беретки 26
Сарајево, Босна и Херцеговина
Телефон: +387 33 91 19 11
Факс: +387 33 22 06 22
Е-mail: bhas@bhas.gov.ba
Интернет страница: www.bhas.gov.ba

Одговара: **Весна Ђужић, директор**

Податке припремили: **Аида Ескић-Пихљак, Горана Кнежевић, Радослав Ћоровић**

Лектура: **Сњежана Бадњар**

Илустрације и дизајн насловнице: **Лејла Ракић Бекић**

Техничка припрема: **Лариса Хасанбеговић**

Штампа: **Штампарија Фојница, Фојница**

садржај

Предговор	5
Основни појмови.....	7
Становништво	11
Здравство и морталитет	29
Образовање.....	41
Информационо-комуникационе технологије.....	58
Радна снага.....	62
Истраживање и развој.....	78
Социјална заштита	81
Правосуђе.....	92
Демократија и владавина права.....	106

Молимо кориснике публикације да приликом употребе података обавезно наведу извор.

ПРЕДГОВОР

Агенција за статистику Босне и Херцеговине у континуитету објављује публикацију “Жене и мушкарци у БиХ”, која обухвата податке из различитих статистичких и других области разврстане по полу. Подаци дају кратак приказ положаја жена и мушкараца у босанскохерцеговачком друштву.

Кроз ову публикацију, Агенција за статистику БиХ настоји дати својеврстан допринос у постизању једнакости и равноправности међу половима.

Публикација се састоји од сљедећих поглавља: становништво, здравство и морталитет, образовање, информационо-комуникационе технологије, радна снага, истраживање и развој, социјална заштита, правосуђе и демократија и владавина права. У њој су дати табеларни и графички прикази података. У овогодишњој публикацији се настоји остварити и бољи визуелни приказ података, па су одређени подаци приказани кроз слике и инфографику. Ова публикација може послужити као извор информација свим корисницима заинтересованим за положај жена и мушкараца и за једнакост полова у Босни и Херцеговини.

Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини донесен је 2003. године. Закон уређује, промовише и штити једнакоправност полова и гарантује једнаке могућности свим грађанима, како у јавној, тако и у приватној сфери друштва, те спречава директну и индиректну дискриминацију засновану на полу.

У члану 18 овог закона стоји да сви статистички подаци и информације који се прикупљају, евидентирају и обрађују у државним органима на свим нивоима,

јавним службама и установама, државним и приватним предузећима и осталим субјектима, морају бити исказани по полу.

Већина података приказаних у овој публикацији су резултат истраживања које спроводи Агенција за статистику БиХ, као и постојеће статистичке документације, те за њих није наведен извор података. Мањи дио података је преузет из других државних и ентитетских институција, чије је име наведено испод табела и графикана.

Надамо се да ће публикација допринијети унапређењу полне равноправности и побољшању положаја жена у Босни и Херцеговини.

Весна Ђужић, директор
Агенција за статистику БиХ

ОСНОВНИ ПОЈМОВИ

Гендер (род) представља друштвено условљене разлике између жена и мушкараца које су, за разлику од биолошких и физиолошких разлика, научене, промјениве и зависе од различитих фактора: културе, религије, друштвеног и политичког уређења, економске ситуације, класе, старосне доби, етничке припадности итд.

Гендер статистика је област која прожима сва статистичка подручја. Циљ јој је идентификовање, прикупљање, дисеминација и анализа статистичких података разврстаних по полу, да би се схватило на који начин гендер питања утичу на појединце и друштво уопштено. *Гендер* статистика би требала представљати дио институционалних механизма потребних да се развију полно равноправне политике. Ова статистика је битна за мониторинг и евалуацију успјешности и ефективности развоја полно равноправних политика.

Једнакост полова подразумијева једнака права, одговорности и могућности између жена и мушкараца. Једнакост не промовише идентичност жена и мушкараца, већ уважава њихово право на различитост.

Равноправност полова подразумијева равноправну видљивост, оспособљеност и учешће полова у свим видовима јавног и приватног живота. Равноправност полова је у супротности са неравноправношћу полова, а не са различитошћу полова.

Дискриминација на основу пола представља привилеговање, искључивање или ограничавање засновано на полу, због кога се појединцима отежава или негира признање, уживање или остваривање људских права и слобода.

Директна полна дискриминација је свјестан и промишљен чин (и његови резултати) којим се фаворизује један пол у односу на други, односно, лице се третира неповољније у односу на друго лице, у истој или сличној ситуацији, а на основу пола.

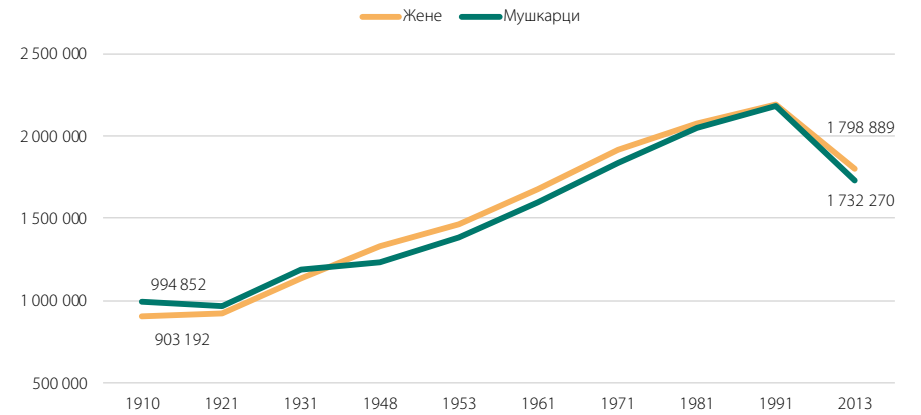
Индијектна полна дискриминација произилази из друштвених, економских, политичких, културолошких или других аспеката који ставарају ситуацију неједнакости, односно када привидно неутрална норма, критеријум или пракса једнака за све доведе у неповољан положај лице једног пола у поређењу са лицима другог пола.

Гендер стереотипи произилазе из (често застарјелих) претпоставки о улогама, способностима и особинама мушкараца и жена. Они могу да узрокују материјалне или психолошке кочнице, које ће женама или мушкарцима да онемогуће избор или ће их онеспособити да у потпуности уживају своја права.

Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини је усвојен у мају 2003. године. Измјене и допуне су усвојене 2009. године, а 2010. године усвојен је Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини – пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, бр. 32/10). Према Општим одредбама, овим законом уређује се, промовише и штити равноправност полова и гарантује једнаке могућности свим грађанима, како у јавној, тако и у приватној сфери друштва, те спречава директну и индијектну дискриминацију према полу. Пуна равноправност полова гарантује се у свим сферама друштва, а нарочито у области образовања, економији, запошљавању и раду, социјалној и здравственој заштити, спорту, култури, јавном животу и медијима, без обзира на брачно и породично стање. Дискриминација по основу пола и полне оријентације је забрањена.

Попис становништва, домаћинстава и станова спроведен је на територији Босне и Херцеговине у периоду од 1. до 15. октобра 2013. године. Основни циљ Пописа је да прикупи податке о броју и територијалној дистрибуцији становништва у БиХ, као и његове демографске, географске, социо-економске, културолошке и друге карактеристике, које ће служити за припрему и имплементацију развојних планова у свим сферама друштвеног и економског живота у Босни и Херцеговини.

Становништво Босне и Херцеговине према пописима (1910-2013.)

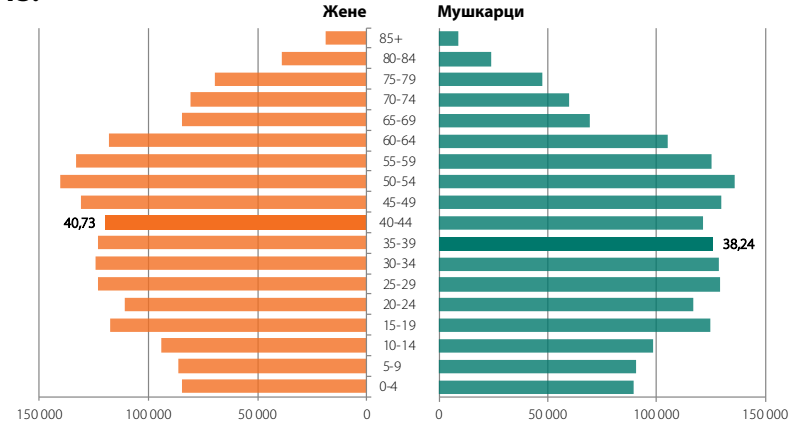

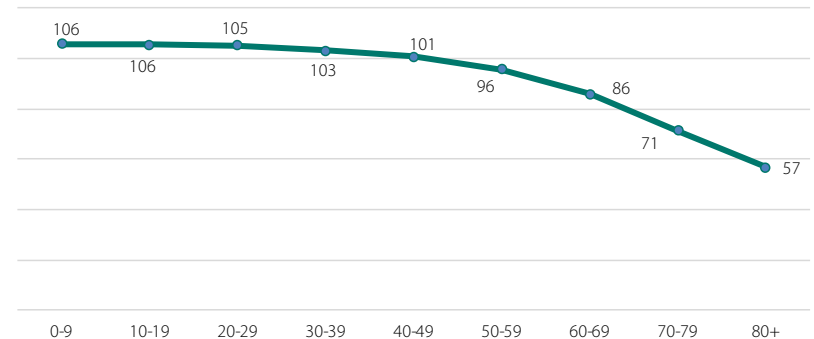
Становништво у БиХ према полу у 2013.

Према Попису становништва, домаћинстава и станова, спроведеном у Босни и Херцеговини у периоду од 1.10. до 15.10.2013. године, у БиХ је живјело 3 531 159 лица, од чега 1 798 889 жена и 1 732 270 мушкараца.

Становништво у БиХ према полу, петогодишњима и просјечној старости, у 2013.

Коефицијент маскулинитета према старосним групама у 2013.

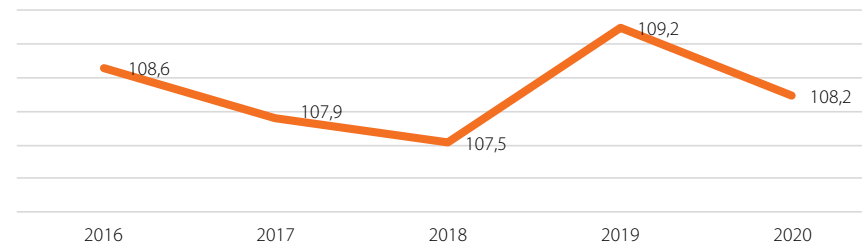
Коефицијент маскулинитета представља број мушкараца на 100 жена.

Према подацима Пописа становништва из 2013. године, уочава се највећа стопа маскулинитета у старосној групи од 0-19 година старости, гдје на 100 жена долази око 106 мушкараца. Идући према старијој животној доби, стопа маскулинитета има тенденцију опадања, па од 50 година и више, у популацији има више жена него мушкараца, те од тог периода коефицијент маскулинитета нагло опада, а најнижи је у старосној групи 80+ и биљежи вриједност од 57, што значи да у најкаснијој животној доби, на 100 жена долази око 57 мушкараца.

Живорођени и умрли у БиХ

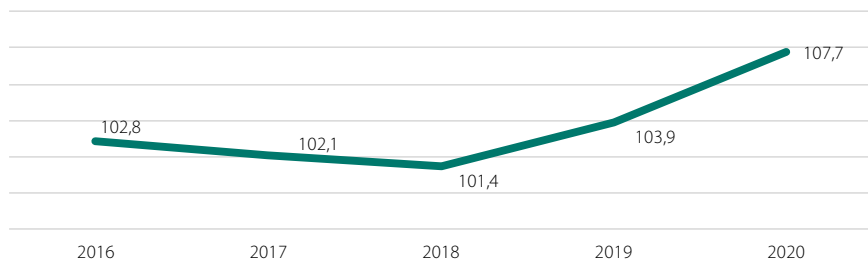
	Живорођени			Умрли		
	укупно	дјевојчице	дјечаци	укупно	женски	мушки
2016	30 183	14 467	15 716	36 571	18 029	18 542
2017	30 200	14 526	15 674	37 979	18 793	19 186
2018	29 467	14 199	15 268	37 744	18 737	19 007
2019	28 360	13 554	14 806	38 829	19 042	19 787
2020	27 255	13 089	14 166	44 427	21 387	23 040

Однос броја живорођених дјечака и дјевојчица

Однос између живорођених дјечака и дјевојчица представља број рођених дјечака на 100 рођених дјевојчица. У 2020. години је на 100 дјевојчица рођено 108 дјечака.

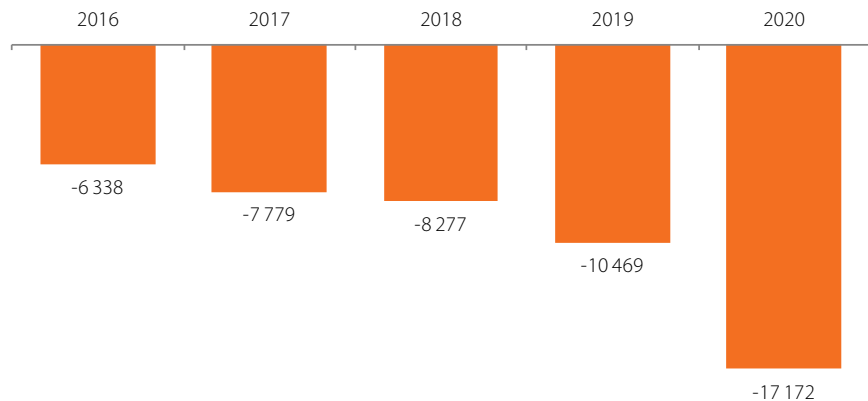
Однос броја умрлих мушкараца и жена

У 2020. години је умрло 5 598 лица више у односу на претходну годину.

Из аспекта пола, у 2020. години је умрло 108 мушкараца на 100 жена.

Природни прираштај становништва БиХ

Природни прираштај представља разлику између броја рођених и броја умрлих у години посматрања и може бити позитиван и негативан.

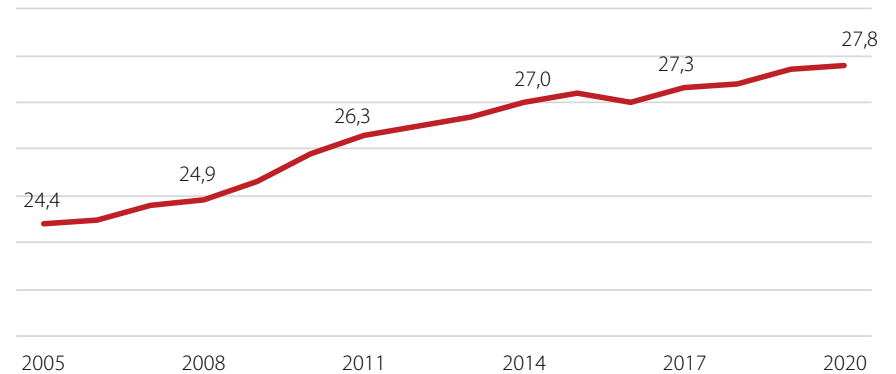
Од 2009. године у БиХ постоји тренд негативног природног прираштаја, што значи да у референтној години умре више лица него што их се роди.

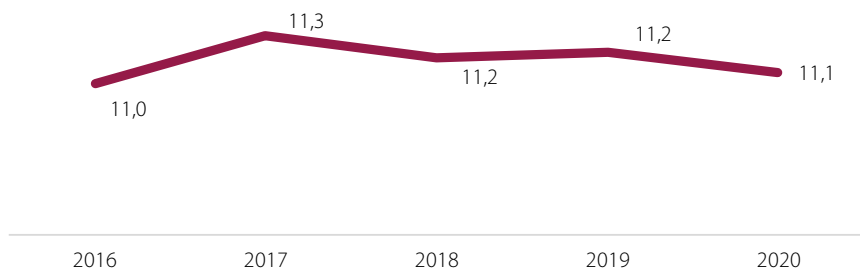
Очекивано
трајање живота
при рођењу у 2020.

Извор: Перспективе свјетске популације, Ревизија 2019. година - Уједињене нације

Просјечна старост мајке према рођењу првог дјетета у периоду 2005-2020.

Процент живорођене ванбрачне дјеце

У категорију **дјеце рођене ван брака** улазе дјеца чији родитељи живе заједно, али нису у брачној заједници, као и дјеца чији родитељи не живе заједно. Од укупног броја ванбрачне дјеце, код 83% родитељи живе заједно, док код 17% родитељи не живе заједно.

Процент живорођене дјеце чији родитељи не живе заједно у односу на укупан број живорођене дјеце је око 2%.

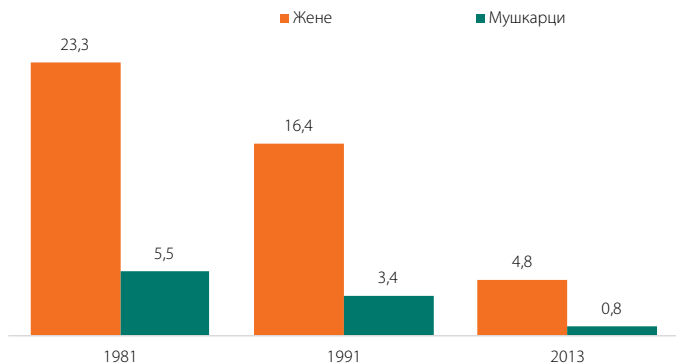

Просјечна старост
мајке према рођењу
првог дјетета
у 2020.

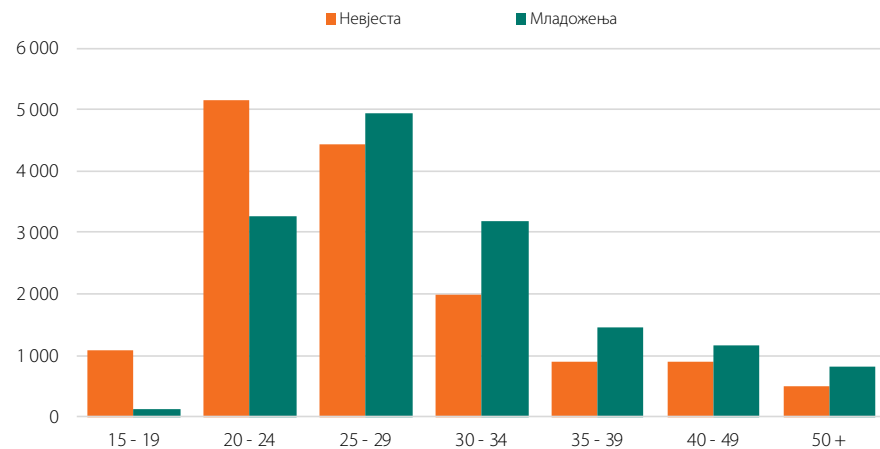
Стопа неписменог становништва према старосним групама и пописима становништва из 1981, 1991. и 2013.

	1981		1991		2013	
	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци
10-19	1,3	0,6	0,9	0,7	0,3	0,3
20-34	5,2	1,0	1,7	0,7	0,4	0,4
35-64	39,0	6,8	22,1	3,6	1,7	0,5
65+	75,9	39,8	54,1	18,5	21,3	2,9

Укупна стопа неписмености према пописима становништва из 1981, 1991. и 2013.

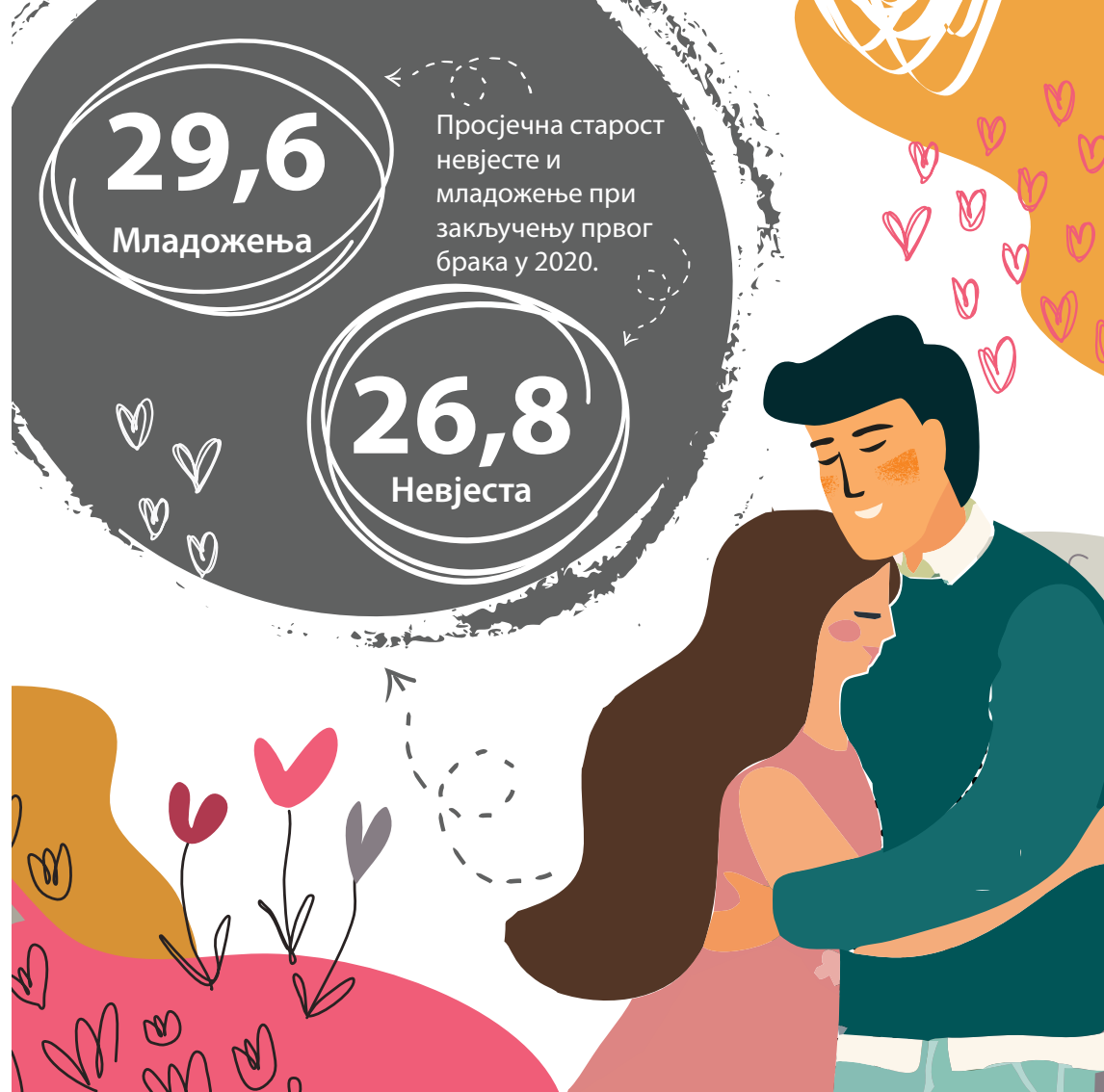
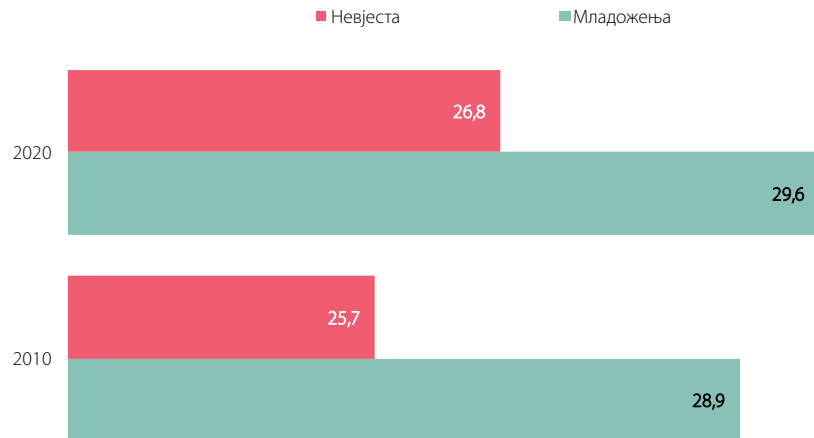

Склопљени бракови према полу и старосним групама у 2020.

У 2020. години је **склопљено 14 925 бракова**, што је за 4 027 бракова мање у односу на претходну годину.

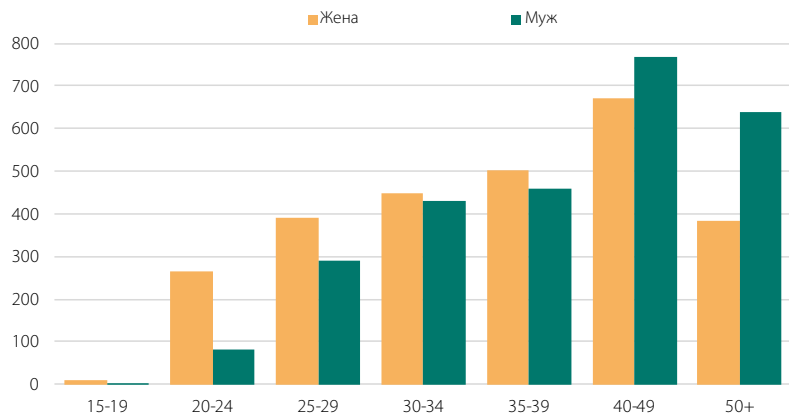
Просјечна старост неvjесте и младожење при закључењу првог брака

Склопљени бракови према претходном брачном статусу невесте и младожење у 2020.

Претходно брачно стање младожење	Претходно брачно стање невесте			
	Укупно	Неудата	Разведена	Удовица
Укупно	14 925	13 188	156	1 581
Неожењен	13 214	12 438	51	725
Разведен	195	56	43	96
Удовац	1 516	694	62	760

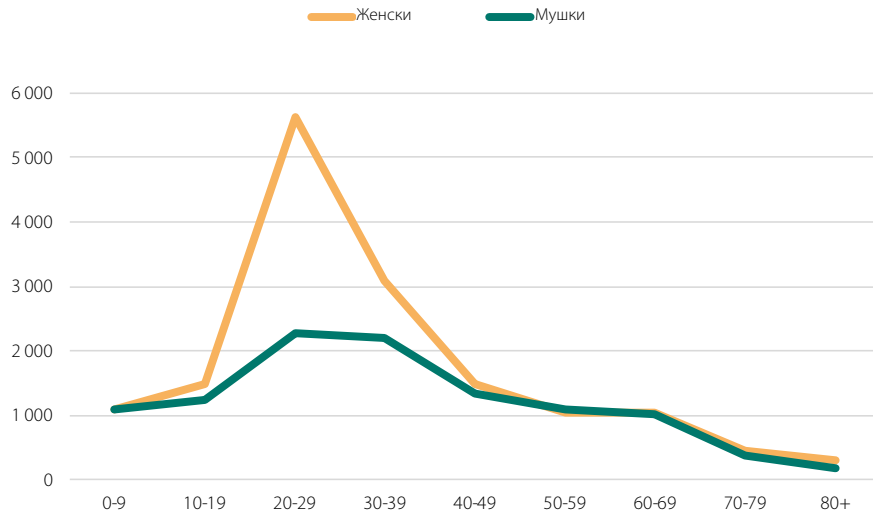
Разведени бракови према полу и старосним групама у 2020.

У 2020. години је **разведено 2 669 бракова**. Највећи број развода и код жена и код мушкараца десио се у животној доби од 40-49 година.

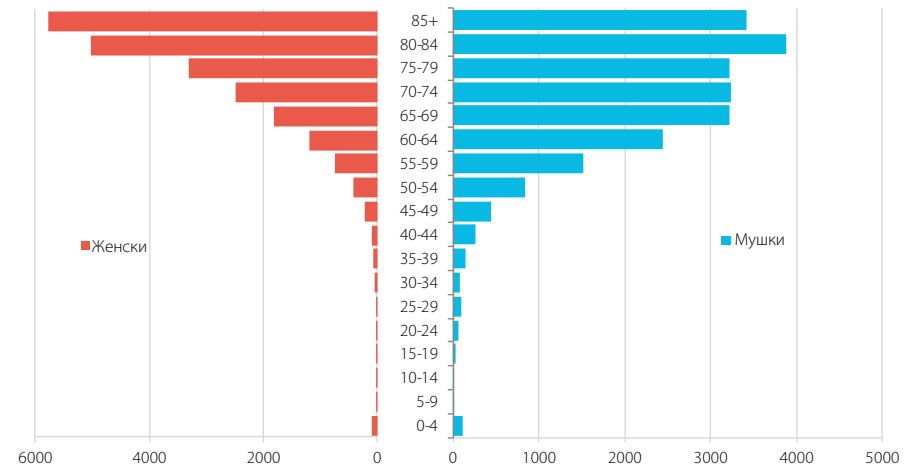
Унутрашње миграције у Босни и Херцеговини у 2020.

Подаци се односе на унутрашња миграциона кретања становништва Босне и Херцеговине у 2020. години. Обухваћени су сви становници, по полној и старосној структури, који су регистровали промјену свог пребивалишта, укључујући и кретања између ентитета и Брчко дистрикта.

Током 2020. године у БиХ регистровано је **26 405 досељених/одсељених становника**, од чега 15 612 (60%) жена и 10 793 (40%) мушкараца.

Умрли према полу и старосним групама у 2020.

Просјечна старост умрлих лица

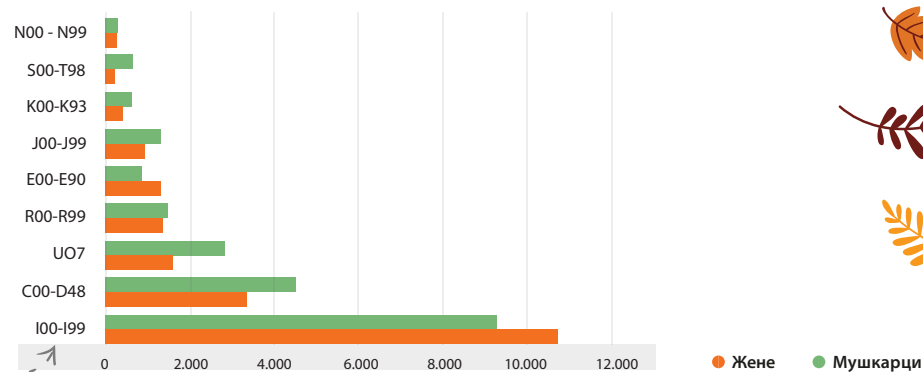
	2016	2017	2018	2019	2020
Жене	76,2	76,5	76,8	76,9	77,2
Мушкарци	70,7	71,2	71,4	71,5	71,9

5,3
године

Жене у просјеку живе 5,3 година
дуже од мушкараца

Умрли према водећим узроцима смрти и полу

у 2020.

Обољења
циркулаторног
система

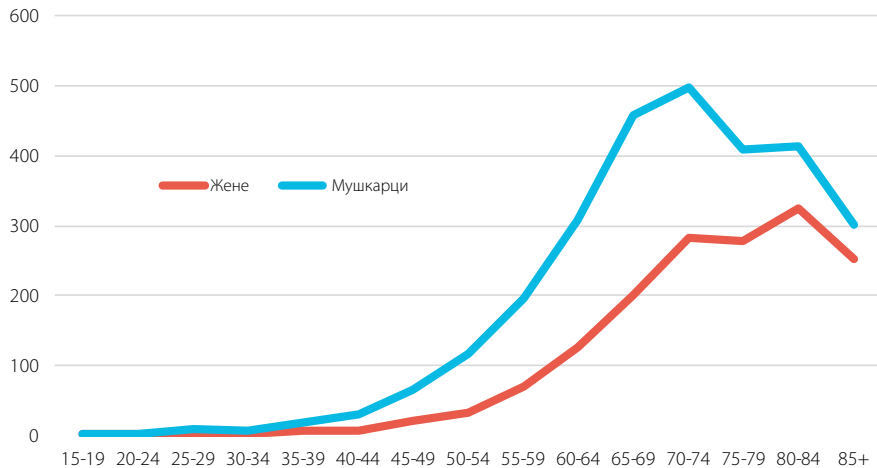

50%
40%

Од укупног броја умрлих жена, њих 50% је у 2020. години умрло од обољења циркулаторног система, док је од истих обољења умрло око 40% мушкараца у односу на укупан број умрлих мушкараца.

- I00-I99** Обољења циркулаторног система
- C00-D48** Тумори
- U07** Ковид-19
- R00-R99** Симптоми, знакови и недовољно дефинисана стања
- E00-E90** Ендокрина и метаболичка обољења са поремећајима у исхрани
- J00-J99** Обољења респираторног система
- K00-K93** Болести пробавног система
- S00-T98** Повреде и тровања
- N00 - N99** Обољења генитоуринарног система

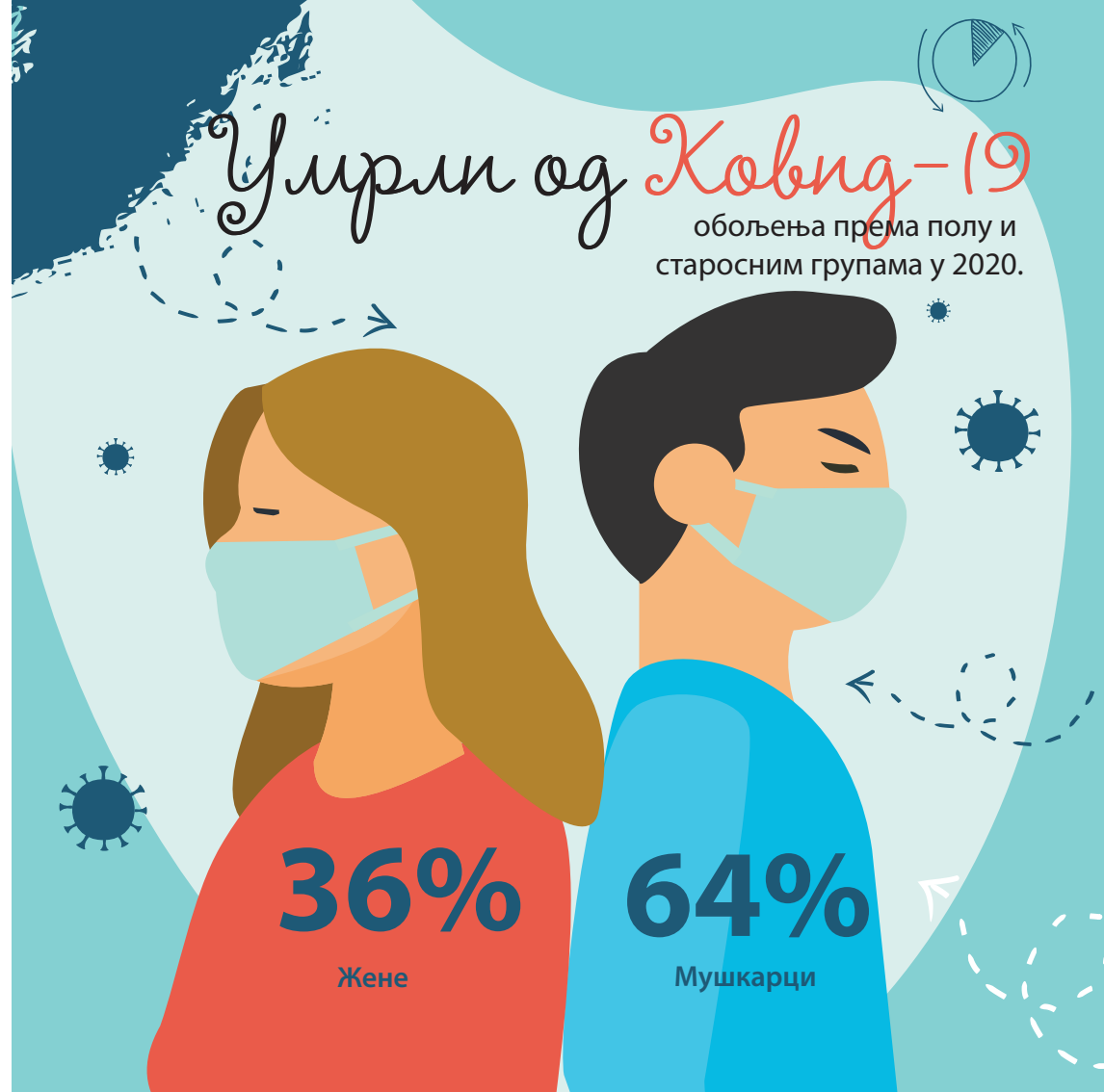
Умрли од Ковид-19 обољења према полу и старосним групама у 2020.

Од **Ковид-19 обољења** је у 2020. години укупно **умрло 4 438 лица**, што представља 10% од укупних смрти у тој години.

Гледано са аспекта пола, од умрлих од Ковид-19 њих **36% су жене, а 64% мушкараци**.

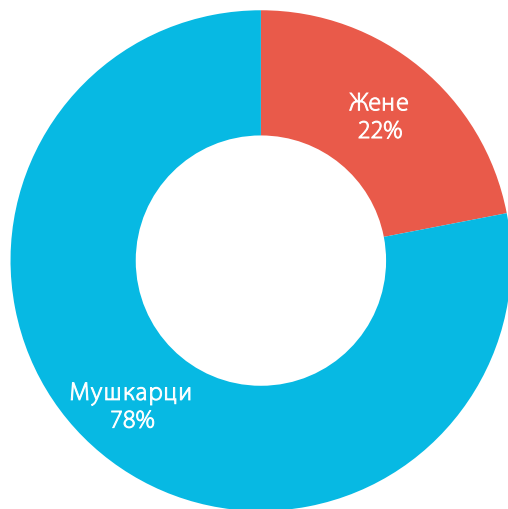
Највећи број умрлих жена се јавља у старосној групи 80-84 године, док се највећи број смрти мушкараца услед Ковид-19 десио у доби од 70-74 године.

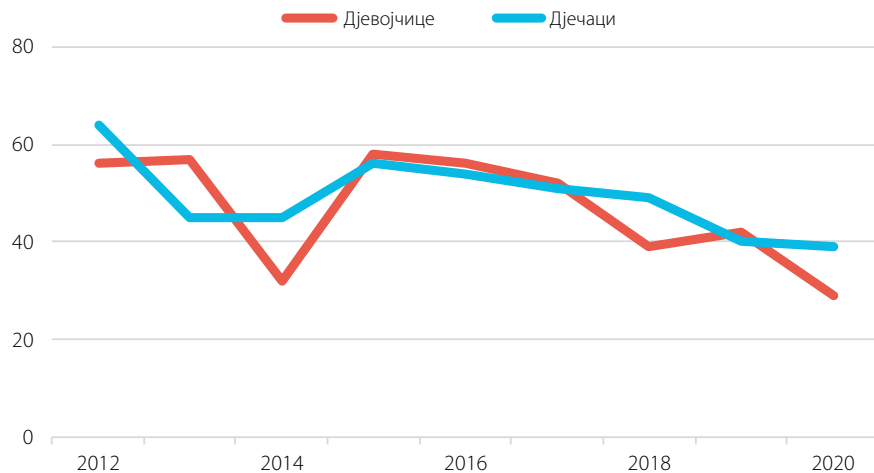
Насилне смрти према врсти и полу

		Укупно	Несрећан случај	Самоубиство	Убиство	Непознато
2016	свега	1 014	525	390	43	56
	женски	246	107	104	13	22
	мушки	768	418	286	30	34
2017	свега	1 039	520	392	41	86
	женски	270	137	97	10	26
	мушки	769	383	295	31	60
2018	свега	1 000	502	366	34	98
	женски	233	111	94	8	20
	мушки	767	391	272	26	78
2019	свега	912	447	344	37	84
	женски	213	98	81	14	20
	мушки	699	349	263	23	64
2020	свега	871	398	346	42	85
	женски	213	107	76	10	20
	мушки	658	291	270	32	65

Број самоубистава према полу у 2020.

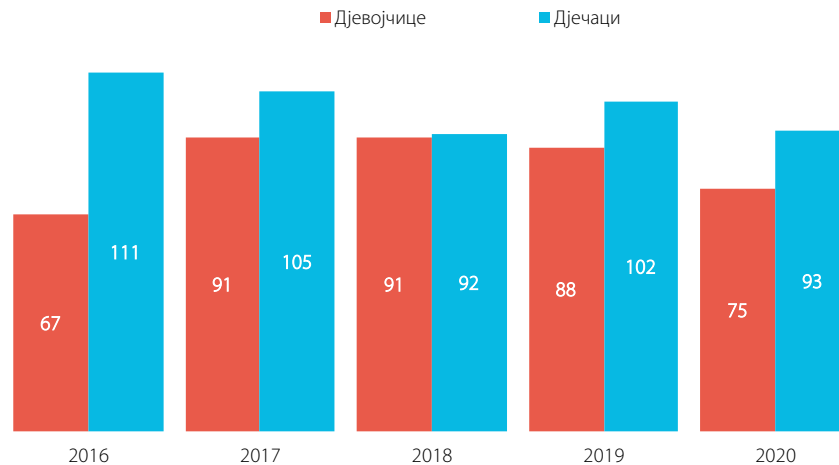

Мртворођени према полу

Мртворођеним се сматра дијете рођено, односно извађено из тијела мајке без икаквих знакова живота, тј. ако није дисало или показивало неки други знак живота, а ношено је дуже од 22 седмице и које има порођајну тежину 500 гр и више.

Умрла дојенчад према полу

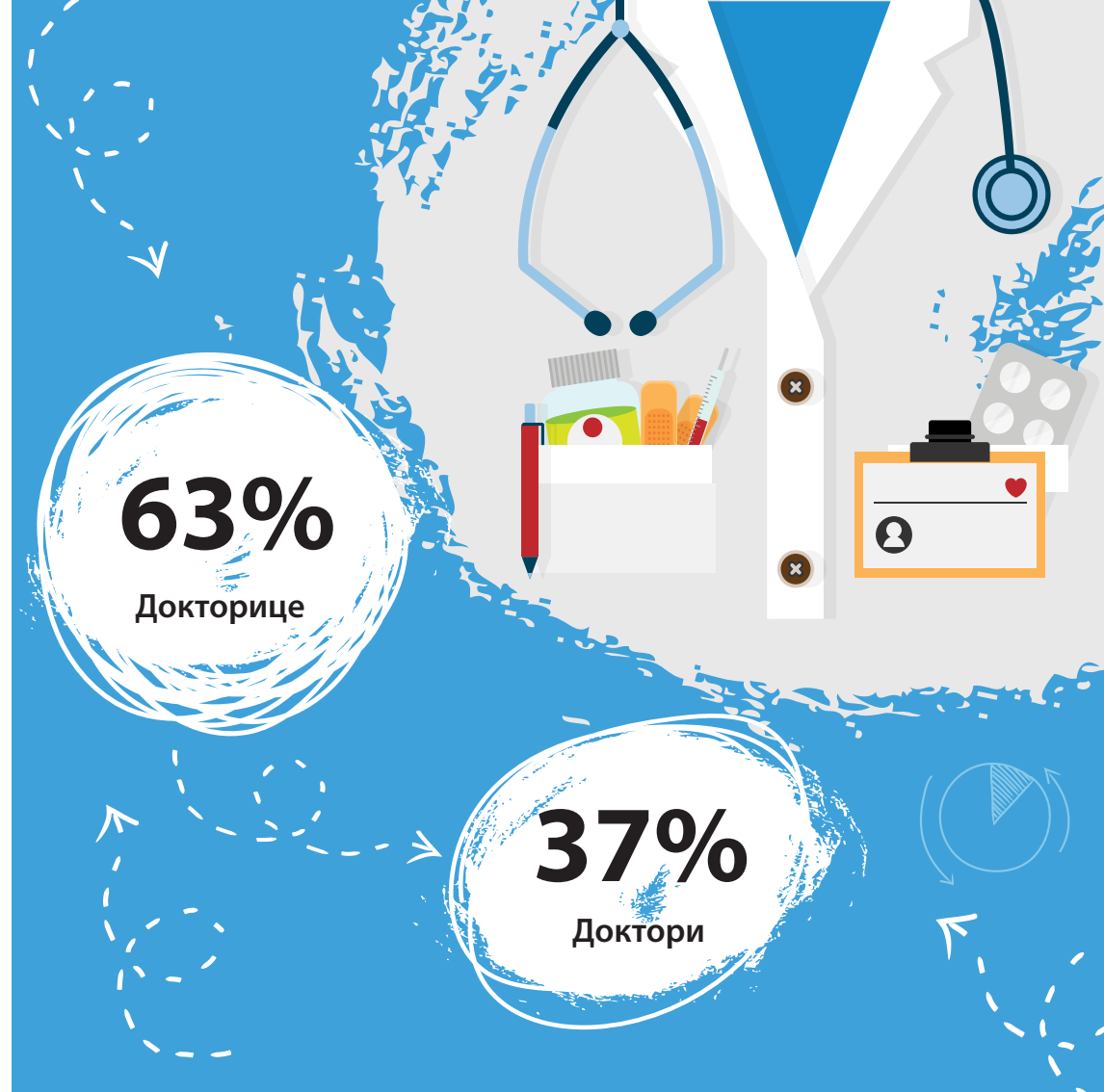
Умрлом дојенчади се сматрају дјеца која су умрла прије навршене године живота.

Здравствени радници запослени у јавном здравству у 2020.

	Жене	Мушкарци
Укупно	22 732	8 123
Доктори	5 087	2 997
Стоматолози	569	247
Фармацеути	469	63
Медицинске сестре – техничари	11 172	3 115
Физиотерапеути	724	486
Зубни техничари	592	94
Лабораторијски техничари	1 276	348
Фармацеутски техничари	416	60
Остали здравствени радници	2 427	713

Од укупног броја здравствених радника у јавном здравству у БиХ у 2020. години су готово 3/4 биле жене. Докторица је било 63% у односу на 37% доктора мушког пола, док је медицинских сестара са високом, вишом и средњом стручном спремом било 78% у односу на медицинске сестре-техничаре мушког пола.

Извор: Завод за јавно здравство Федерације БиХ, Институт за јавно здравство Републике Српске и Одјељење за здравство и остале услуге Владе Брчко дистрикта

Регистровани случајеви HIV-а/AIDS-а у БиХ, крај 2020.

	Жене	Мушкарци
Укупно	56	319
Лица која живе са AIDS-ом	15	93
Лица која живе са HIV-ом	41	226
<i>Од укупног броја:</i>		
Лица на терапији	25	169
Лица умрла од посљедица AIDS-а	10	69

Подаци за Брчко дистрикт нису укључени у табелу.

Извор: Завод за јавно здравство Федерације БиХ и Институт за јавно здравство Републике Српске

Дјеца и ученици у предшколском, основном и средњем образовању

	Предшколско образовање		Основно образовање		Средње образовање	
	Дјевојчице	Дјечаци	Ученице	Ученици	Ученице	Ученици
2016/2017	11 832	13 086	139 479	148 250	63 592	63 232
2017/2018	12 453	13 436	137 505	145 441	62 214	61 934
2018/2019	13 656	14 855	136 181	143 837	58 654	58 821
2019/2020	14 730	15 857	133 242	140 792	56 468	56 328
2020/2021	13 221	14 477	130 519	137 540	55 336	55 068

Иако се у посљедњих неколико година биљежио стални пораст броја дјеце у предшколским установама, у школској 2020/2021. години је **број дјеце смањен за око 9% у односу на претходну школску годину**, али је уједно за око 55% повећан и број дјеце која чекају на мјесто у предшколским установама. Овакав омјер је настао због Ковид-19 пандемије, гдје је већи број дјеце, због рестриктивних мјера остајао код куће, а уједно имао и резервацију за предшколску установу/вртић.

Број ученика у основним и средњим школама се из године у годину смањује.

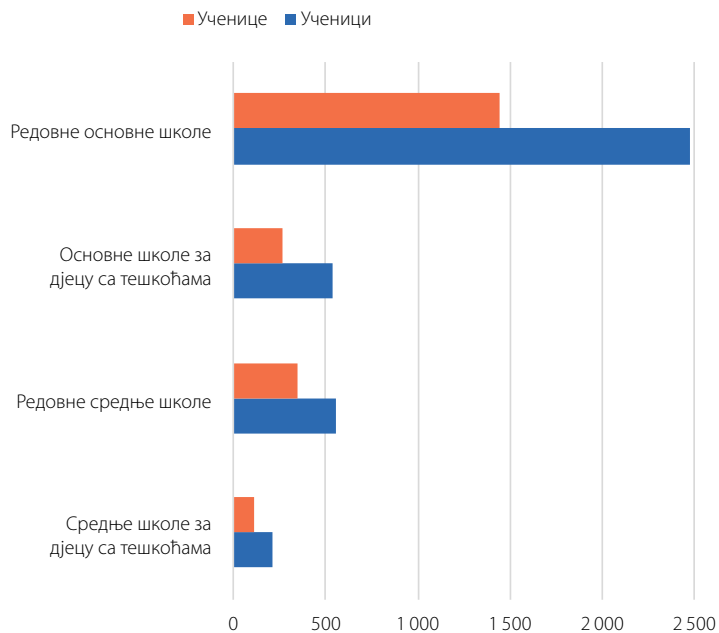
Ученици уписани у први разред основне и средње школе у школској 2020/2021. години

	Основно образовање		Средње образовање	
	Дјевојчице	Дјечаци	Ученице	Ученици
Редовне школе	13 999	14 550	14 587	15 338
Школе за дјецу са тешкоћама	24	52	40	67

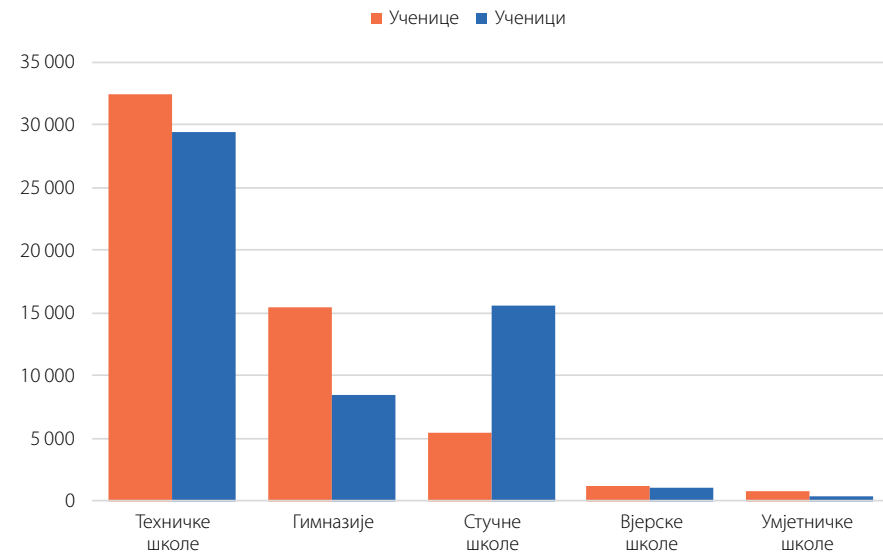
Дјеца са тешкоћама у предшколским установама у школској 2020/2021. години

Дјеца са тешкоћама укључена у основно и средње образовање у школској 2020/2021. години

Ученици средњих школа према врсти школе у школској 2020/2021. години

У школској 2020/2021. години више од половине средњошколаца је похађало техничке школе, док је сваки пети средњошколац похађао гимназију.

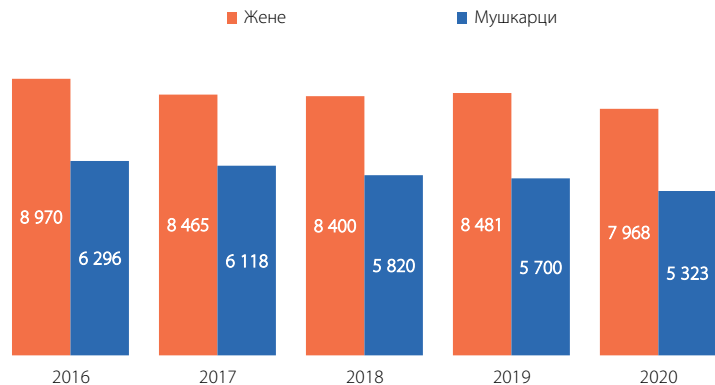
Разлике у полној заступљености су највеће у стручним школама, у којима је око 75% мушкараца. У другим врстама средњих школа, заступљеније су ученице.

Уписани студенти у високошколским установама

	Жене	Мушкарци
2016/2017	63 888	48 962
2017/2018	60 772	45 428
2018/2019	58 847	41 913
2019/2020	55 777	38 920
2020/2021	55 070	37 673

Подаци у табели се односе на уписане студенте на свим нивоима високог образовања.

Дипломирани студенти

Магистри наука, специјалисти и доктори наука на високошколским установама

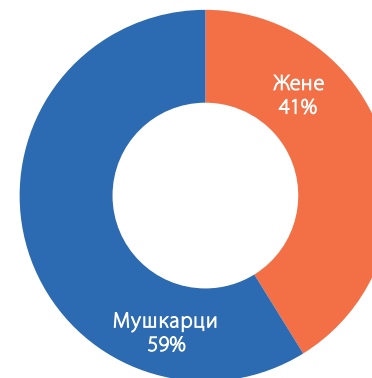
	Магистри наука и специјалисти		Доктори наука	
	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци
2016	2 339	1 500	99	142
2017	2 286	1 426	133	152
2018	2 052	1 284	87	106
2019	2 120	1 268	69	97
2020	2 023	1 120	63	90

Напомена: Подаци обухватају лица која су стекла дата звања по старом програму и по Болоњском програму.

Магистри наука и специјалисти у 2020.

Доктори наука у 2020.

Дипломирани студенти, магистри и доктори према области образовања у 2020.

Област	Жене	Мушкарци
Укупно	10 066	6 531
Образовање	1 432	354
Хуманистичке науке и умјетност	867	431
Друштвене науке, новинарство и информације	1 810	1 173
Пословање, администрација и право	1 265	850
Природне науке, математика и статистика	525	165
Информационе и комуникационе технологије	282	557
Инжењерство, производња и грађевинарство	1 034	1 399
Пољопривреда, шумарство, рибарство и ветеринарство	504	350
Здравство и социјална заштита	1 879	634
Услуге	431	593
Непознато	37	25

Од оних који су завршили високо образовање у 2020. години, 60% је жена, а 40% мушкараца. Више од половине жена је дипломирало, магистрирало и докторирало у областима здравства и социјалне заштите, образовања и друштвених наука, а то су уједно и подручја образовања у којима су жене бројније од мушкараца. Већи број мушкараца је своје високошколско образовање завршило у областима информacionих и комуникационих технологија, инжењерства, производње и грађевинарства, те подручју услуга.

Индикатори образовања према полу у 2020.

	Жене	Мушкарци
Млади који нису запослени, нити укључени у образовање и обуку	23,0	20,3
Рано напуштање школе	4,6	4,8
Постигнуће у високом образовању	34,0	23,2

Лица која нису запослена, нити укључена у образовање и обуку је индикатор који обухвата млада лица старости 15-24 године која нису била запослена, али ни укључена у образовање или обуку у четири седмице прије спровођења Анкете о радној снази. Податак је изражен као проценат од укупног становништва исте старосне групе и пола. Овај индикатор указује на младо становништво које има највећи ризик од маргинализације на тржишту рада, као и од неадекватног искоришћавања њихових потенцијала.

Рано напуштање школе је индикатор који представља однос између лица у старости 18-24 године која су највише завршила основно образовање, а нису имала никакво учешће у образовању или обукама у четири седмице прије спровођења Анкете о радној снази.

Постигнуће у високом образовању је индикатор који се дефинише као проценат лица старости 30-34 године која су успјешно завршила терцијарно образовање (факултете/академије/универзитете).

Родни јаз у постигнућу у високом образовању представља разлику између постигнућа мушкараца и жена. У БиХ је у 2020. години за 10,8 пп више жена старости 30-34 године завршило високо образовање у односу на мушкарце.

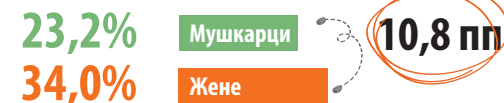
Извор: Анкета о радној снази БиХ, 2020.

Индикатори образовања

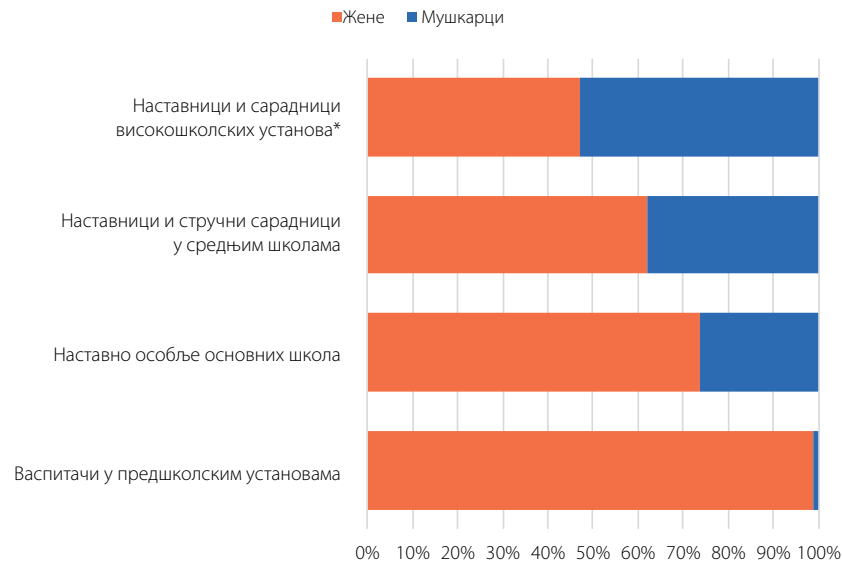
према полу за 2020.

	%	
	Жене	Мушкарци
Млади који нису запослени, нити укључени у образовање и обуку	23,0	20,3
Рано напуштање школе	4,6	4,8
Постигнуће у високом образовању	34,0	23,2

Постигнуће у високом образовању

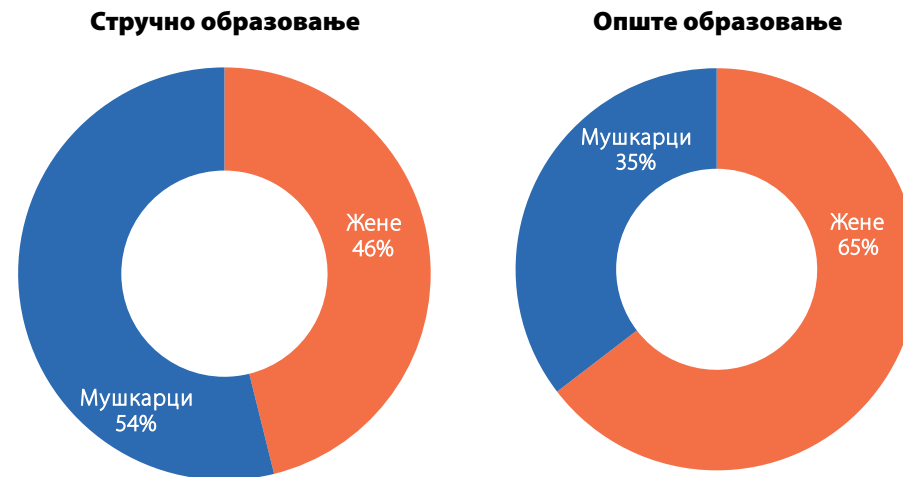
Запослени на свим нивоима образовања у школској 2020/2021. години

Напомена: Укупан број приказаних наставника и сарадника у високошколским установама не одговара стварном броју физичких лица, с обзиром на то да наставници и сарадници могу да предају на двије или више образовних установа.

У Босни и Херцеговини су готово све васпитачице у предшколским установама жене (99%). Идући према вишим нивоима образовања, полна структура наставног особља се мијења, тако да су жене заступљеније у основном и средњем образовању, док више од половине наставника и сарадника у високошколским установама чине мушкарци.

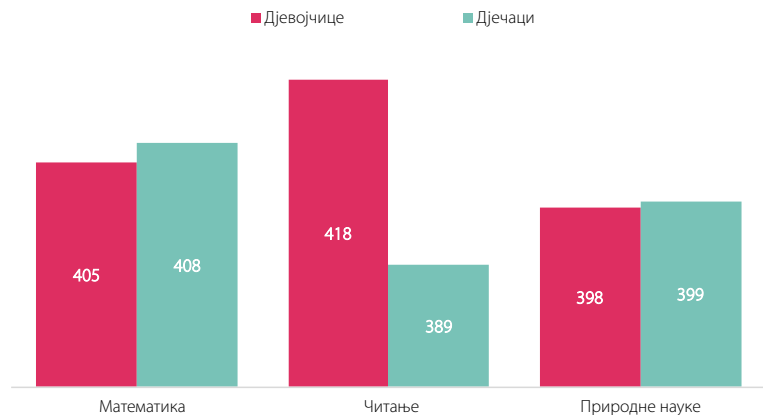
Ученици према врсти средњег образовања у 2020/2021. години

Стручно образовање је намијењено стицању специфичних знања, способности и вјештина за одређену врсту занимања. Стручно образовање укључује стручне, техничке, вјерске и умјетничке школе.

Опште образовање укључује гимназије.

Просјечна постигнућа у математици, читању и природним наукама, према полу у 2018, према PISA истраживању (бодови)

Босна и Херцеговина се придружила OECD-овом програму PISA (Програм за међународну процјену ученика) 2018. године. Програм има за циљ да врши евалуацију образовних система широм свијета процјењујући колико су 15-годишњи ученици, на крају свог обавезног образовања, стекли кључна знања и вјештине које су неопходне за пуно учешће у модерном друштву. PISA истраживање се фокусира на основне предметне области: читање, математику и природне науке. У БиХ је просјечни резултат дјечака у читању нижи од просјечног резултата дјевојчица, а разлика износи око 30 бодова, што је случај и у осталим земљама које су учествовале у PISA истраживању. С друге стране, разлика у математици износи око 3 бода у корист дјечака, док разлика међу половима у резултатима из природних наука у БиХ не постоји. Генерално, **просјечна постигнућа ученика у математици, читању и природним наукама у БиХ су испод OECD просјека.**

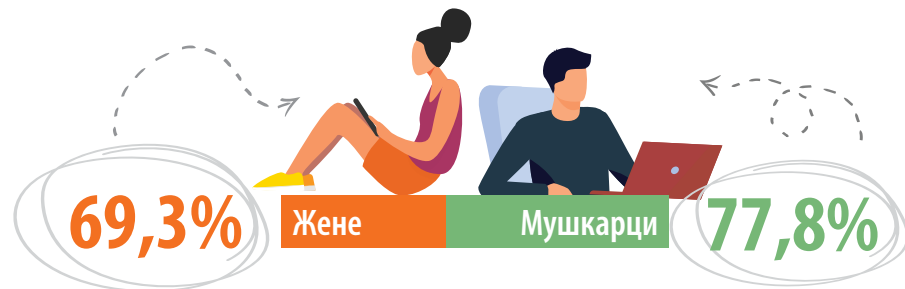
Извор: Агенција за предшколско, основно и средње образовање БиХ

Читање

Извор: Агенција за предшколско, основно и средње образовање БиХ

Удио корисника интернета према полу у 2020.

Подаци се односе на кориснике интернета старосне групе од 16 до 74 године. У групу лица која користе интернет улазе лица која су користила интернет у посљедња три мјесеца која су претходила истраживању.

Извор: Истраживање о коришћењу информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно, 2020.

Разлози коришћења интернета у приватне сврхе

према полу у 2020.

	Жене	Мушки
Слање и примање електронске поште (имејл)	48,0	52,0
Телефонирање преко интернета и видео позиви	50,8	49,2
Учествовање на друштвеним мрежама	50,0	50,0
Слање онлајн порука преко Skype, Messenger, WhatsApp, Viber, итд	50,6	49,4
Тражење информација о роби и услугама	50,2	49,8
Читање интернет портала, онлајн новина, часописа	49,2	50,8
Дијељење или објављивање самостално креираних видеозаписа, фотографија, музике, текстова, итд	51,2	48,8
Слушање музике	50,4	49,6
Гледање видео садржаја преко бесплатних сервиса (нпр. YouTube)	49,3	50,7
Играње или download игрице	43,5	56,5
Претраживње информација о здрављу	53,6	46,4
Продаја ствари или услуга (нпр. преко Olx.ba, eBay и сл.)	38,8	61,2
Интернет банкарство	42,4	57,6

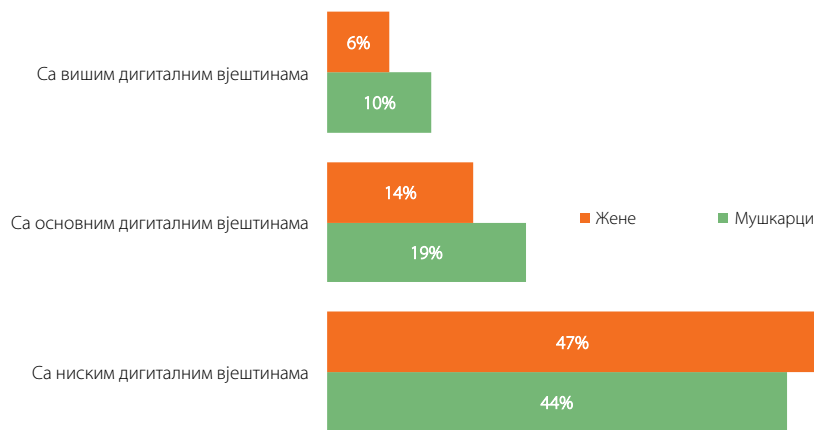

Подаци у табели се односе на појединце који су користили интернет у посљедња три мјесеца која су претходила истраживању.

Испитаници су интернет најчешће користили за телефонирање и видео позиве, слање порука, учествовање на друштвеним мрежама, проналажење информација о робама и услугама. Не постоји значајна разлика у разлозима коришћења интернета код жена и мушкараца.

Извор: Истраживање о коришћењу информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно, 2020.

Ниво дигиталних вјештина код појединаца у 2019.

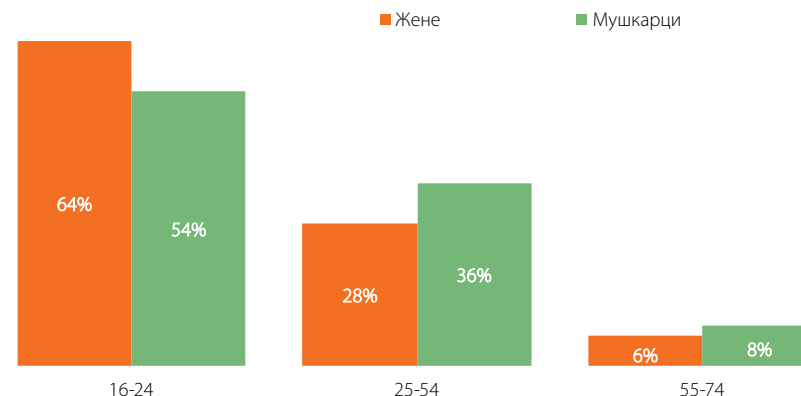

Дигиталне вјештине су скуп индикатора који се заснивају на одабраним активностима повезаним са коришћењем интернета или софтвера од стране појединаца старости 16-74 године у четири подручја: информације, комуникација, рјешавање проблема и вјештине у коришћењу софтвера. У зависности од комплексности извођења активности, постоје два нивоа вјештина - основне дигиталне вјештине и више дигиталне вјештине.

Подаци за рачунање овог индикатора се прикупљају сваке двије године кроз додатни модул Истраживања о коришћењу информационо-комуникационих технологија, те су задњи пут прикупљени у 2019. години.

Извор: Истраживање о коришћењу информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно, 2019.

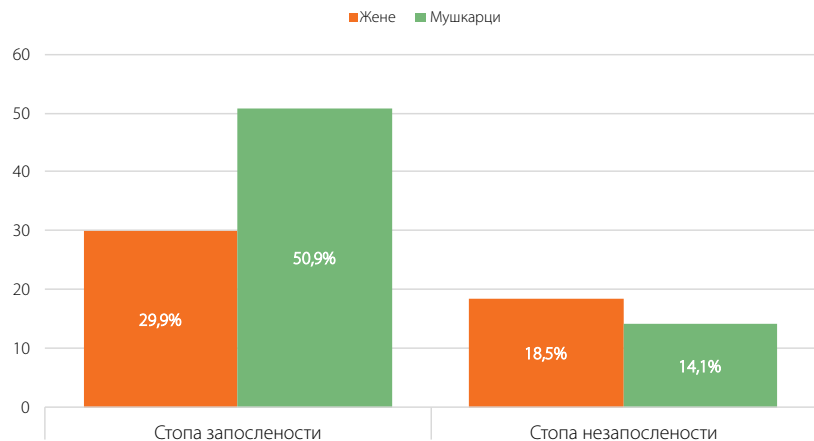
Појединци са основним или вишим дигиталним вјештинама према старосним групама у 2019.

Према подацима Истраживања о коришћењу информационо-комуникационих технологија у БиХ (ИКТ) у 2019. години је 20% жена и 29% мушкараца имало основне или више дигиталне вјештине, док је ЕУ-27 просјек за жене износио 54%, а за мушкарце 58%. БиХ се налази на дну лествице у Европи по коришћењу дигиталних вјештина. Гледано из аспекта пола, 10% више младих жена старости 16-24 године има основне и више дигиталне вјештине, а идући ка старијој популацији, тај проценат се мијења у корист мушкараца. Само 6 жена од 100 и 8 мушкараца од 100 у БиХ имају више дигиталне вјештине (више од основних).

Извор: Истраживање о коришћењу информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно, 2019.

Основне карактеристике становништва према активности и полу у 2020.

Стопа активности представља однос радне снаге (економски активно становништво) и радно способног становништва (сва лица стара 15 и више година). **Стопа запослености** представља однос запослених и радно способног становништва. **Стопа незапослености** представља однос незапослених и радне снаге (економски активно становништво).

Анкета о радној снази је редовно истраживање које спроводи Агенција за статистику БиХ. Анкета о радној снази се од јануара 2020. године спроводи континуирано на узорку од 42.892 домаћинства. У циљу усклађивања са ЕУ регулативама, од 2020. године се спроводи поступак калибрације пондера према процјенама становништва по петогодишњим старосним групама и полу. Због ове методолошке измјене, подаци из 2020. године нису упоредиви са подацима из претходних година.

Стопа запослености (20-64 год)

40% Женe 65% Мушкарци

25 пп

Родни јаз у запослености

Извор: Анкета о радној снази, 2020.

Структура радно способног становништва према активности и старосним групама у 2020.

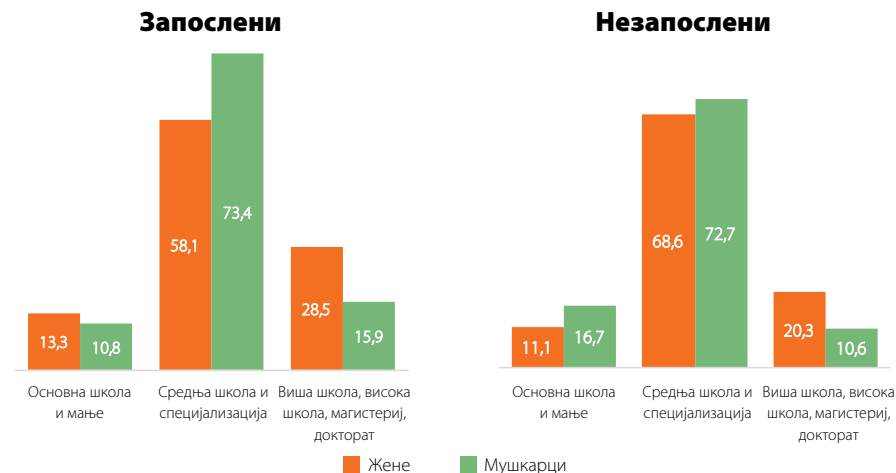
	Радно способно становништво	Радна снага		Неактивна лица
		Запослена лица	Незапослена лица	
Жене				
15-24	13,5	7,1	23,4	15,4
25-49	38,5	64,7	64,1	23,4
50-64	25,7	25,1	12,3	27,4
65+	22,3	3,1	•	33,8
Мушкарци				
15-24	15,0	7,7	22,4	22,7
25-49	42,0	62,8	57,5	12,8
50-64	25,6	27,3	20,0	24,6
65+	17,4	2,2	•	39,9

Ознаке: • - податак је екстремно несигуран

Радно способно становништво обухвата сва лица стара 15 и више година и подијељено је у двије категорије: економски активно становништво или радну снагу (запослена и незапослена лица) и економски неактивно становништво (лица ван радне снаге). **Радну снагу или економски активно становништво** чине запослена и незапослена лица. **Неактивно становништво** чине сва лица која имају 15 и више година и која у референтној седмици нису радила, те која током четири седмице нису предузимала никакве радње с циљем тражења посла, као и лица која нису спремна почети радити у наредне двије седмице ако би им посао био понуђен.

Извор: Анкета о радној снази, 2020.

Структура запослених и незапослених лица према највишој завршеној школској спреми у 2020. (%)

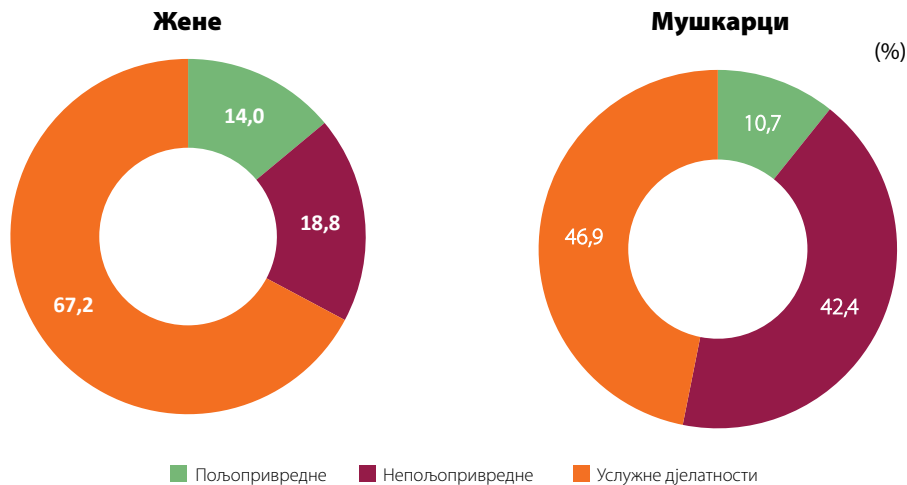

Структура запослених према статусу у запослености у 2020. (%)

	Жене (%)	Мушкарци (%)
Запосленици	80,6	82,2
Самозапосленици	12,7	16,4
Неплаћени помажући чланови	6,7	(1,4)

Ознака: () - податак је мање сигуран

Извор: Анкета о радној снази, 2020.

Структура запослених према групама подручја дјелатности¹ у 2020.

¹ Групе подручја дјелатности (NACE Rev 2): пољопривредне (A), непољопривредне (B,C,D,E,F) и услужне дјелатности (G,H,I,J,K,L,M,N,O,P,Q,R,S,T,U)

Структура запослених са пуним и краћим од пуног радног времена у 2020.

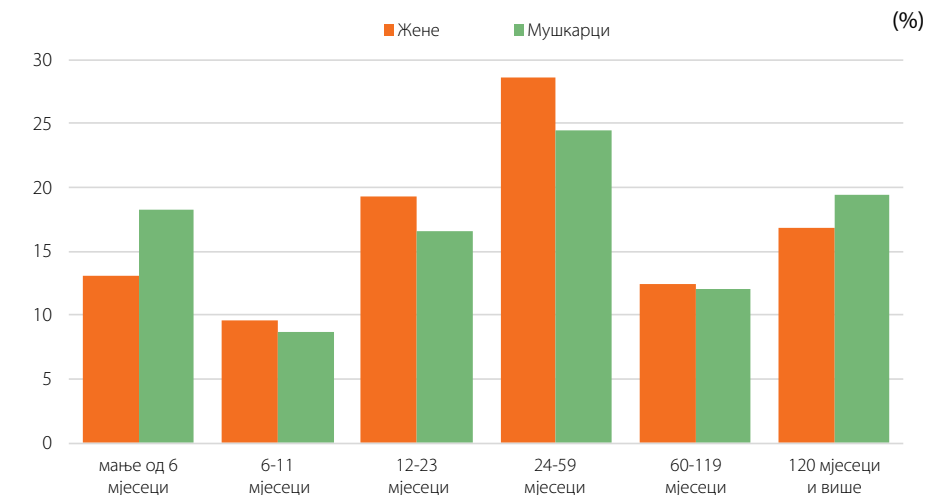
	Жене	Мушкарци
Пуно радно вријеме	94,5	95,5
Краће од пуног радног времена	5,5	4,5

Извор: Анкета о радној снази, 2020.

Просјек уобичајених седмичних часова рада на главном послу према групама подручја дјелатности у 2020.

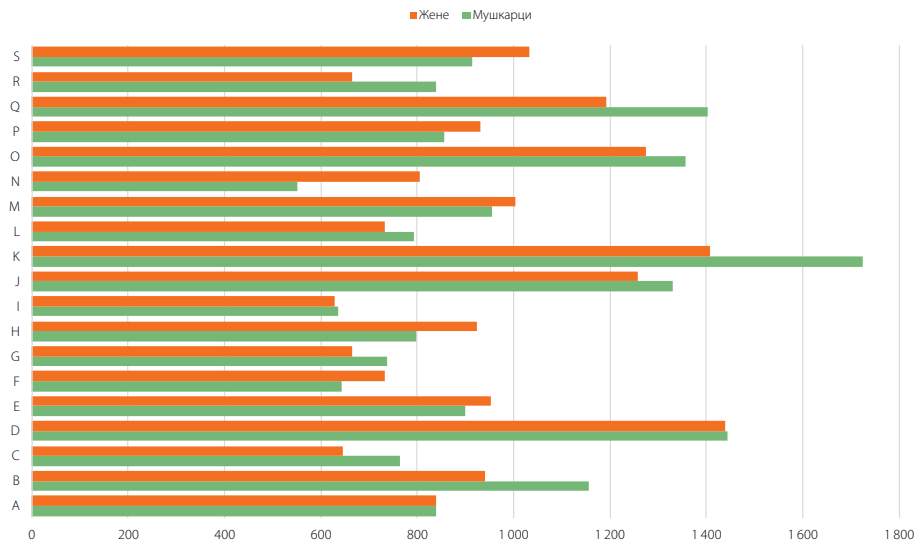
	Жене	Мушкарци
Укупно	39,6	41,5
Пољопривредне дјелатности	32,9	40,6
Непољопривредне дјелатности	40,4	42,0
Услугне дјелатности	40,8	41,2

Структура незапослених према трајању незапослености у 2020.

Извор: Анкета о радној снази, 2020.

Просјечне плате по подручјима дјелатности и полу у 2020.

Подручја дјелатности према Класификацији дјелатности (NACE Rev. 2) су:

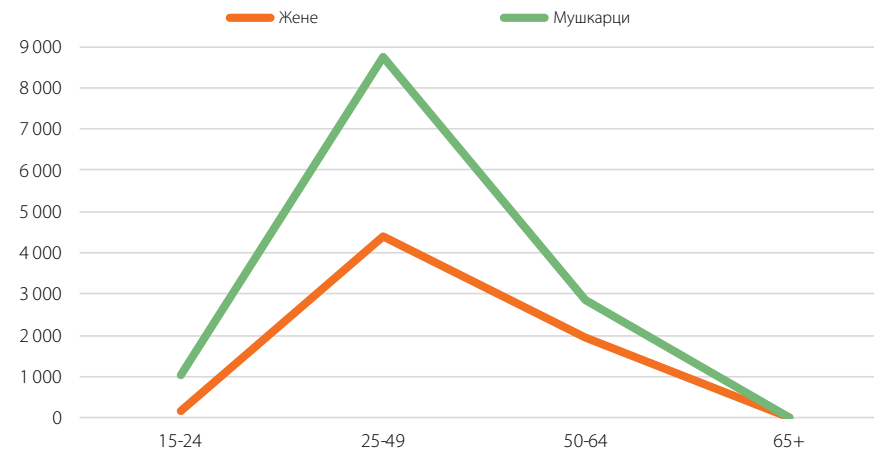
- A Пољопривреда, шумарство и риболов
- B Вађење руда и камена
- C Прерађивачка индустрија
- D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација
- E Снабдијевање водом
- F Грађевинарство
- G Трговина на велико и мало
- H Превоз и складиштење
- I Хотелијерство и угоститељство
- J Информације и комуникације
- K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања
- L Пословање некретнинама
- M Стручне, научне и техничке дјелатности
- N Административне и помоћне услужне дјелатности
- O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање
- P Образовање
- Q Здравствена и социјална заштита
- R Умјетност, забава и рекреација
- S Остале услужне дјелатности
- T Дјелатности домаћинства као послодавца
- U Дјелатности вантериторијаних организација и тијела

Запослени према подручјима дјелатности у 2020.

Извор: Анкета о радној снази, 2020.

Запослени у подручју информација и комуникација у 2020.

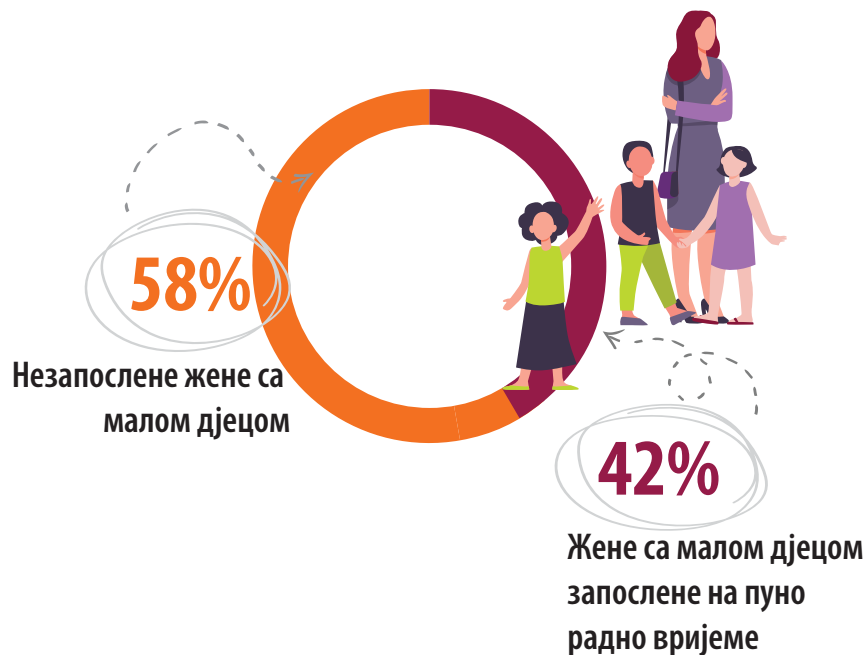

У подручју информација и комуникација највећи број запослених лица је у старосној групи 25-49, гдје је уједно и највећа разлика у полу запослених.

Наиме, у тој старосној групи, у подручју информација и комуникација је запослено два пута више мушкараца у односу на жене, што је уједно и омјер укупне запослености у овом подручју дјелатности у 2020. години.

Извор: Анкета о радној снази, 2020.

Удио жена са малом дјецом које су биле запослене на пуно радно вријеме у 2020.

У 2020. години је мање од половине жена (42%) са дјецом млађом од 6 година било запослено пуно радно вријеме. Удио запослених жена са малом дјецом је у благом порасту у односу на претходне године.

Извор: Анкета о радној снази, 2020.

Незапослени припадници националних мањина на евиденцијама служби за запошљавање

	Жене				
	2016	2017	2018	2019	2020
Укупно	2 855	2 961	2 952	3 085	3 288
од тога лица ромске националности	1 505	1 635	1 678	1 749	1 799
припадници осталих нац. мањина*	1 350	1 326	1 274	1 336	1 489

	Мушкарци				
	2016	2017	2018	2019	2020
Укупно	2 876	2 915	2 865	2 981	3 146
од тога лица ромске националности	1 699	1 776	1 806	1 872	1 909
припадници осталих нац. мањина*	1 177	1 139	1 059	1 109	1 237

* Завод за запошљавање Брчко дистрикта до сада није обрађивао податке о незапосленим лицима кроз припадност националним мањинама. Праћени су само подаци о незапосленим припадницима Ромске националности и они су приказани у табели.

Извор: Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине

Незапослена лица с инвалидитетом на евиденцијама служби за запошљавање

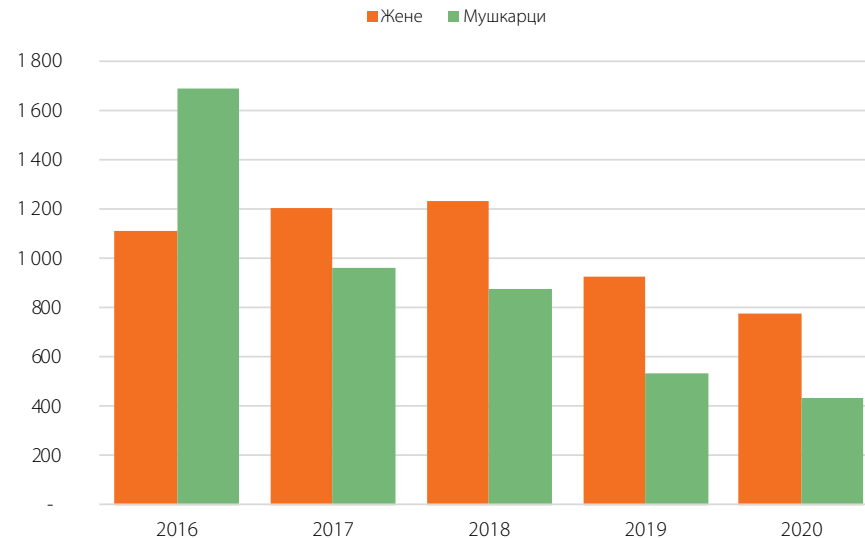
	Жене				
	2016	2017	2018	2019	2020
Укупно	1 811	1 878	1 851	1 886	1 950
Ратни војни инвалиди	92	87	83	91	86
Остала лица са инвалидитетом	1 719	1 791	1 768	1 795	1 864

	Мушкарци				
	2016	2017	2018	2019	2020
Укупно	8 238	7 735	7 137	6 884	7 234
Ратни војни инвалиди	5 528	5 021	4 546	4 339	4 599
Остала лица са инвалидитетом	2 710	2 714	2 591	2 545	2 635

Напомена: Подаци за Брчко дистрикт приказују се тек од 2019. године. На подручју Брчко дистрикта БиХ у изради је Нацрт Закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању лица с инвалидитетом, тако да лицима с инвалидитетом још нису регулисани посебни статуси при запошљавању, те сходно томе веома мали број лица се при пријави на евиденцију Завода изјашњавао о свом статусу.

Извор: Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине

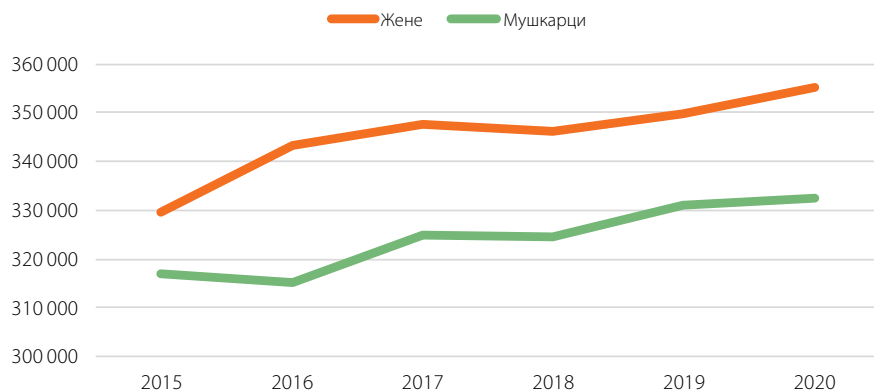
Корисници програма запошљавања приправника са евиденција служби за запошљавање

Напомена: подаци за Брчко дистрикт су укључени у графикон од 2019. године.

Извор: Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине

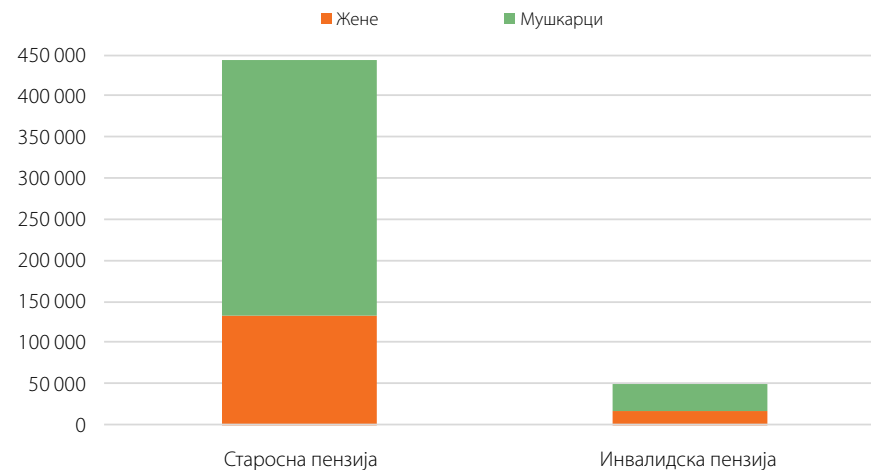
Корисници пензија у БиХ

У БиХ се исплаћују три врсте пензија: **старосна, инвалидска и породична пензија.**

Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске не врши подјелу корисника породичне пензије према полу, јер у одређеним случајевима постоји више од једног корисника права на пензију након умрлог.

Корисници старосне и инвалидске пензије у 2020.

Укупно је у Републици Српској у 2020. години подијељено 73 763 породичне пензије, а у Федерацији 119 752.

Извор: Федерални завод за пензијско и инвалидско осигурање и Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске

Запослени на пословима истраживања и развоја према секторима у 2019.

	Жене	Мушкарци
УКУПНО	1 496	1 387
Истраживачи	1 061	1 060
Техничко особље	185	148
Остало особље	250	179
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	249	259
Истраживачи	107	90
Техничко особље	70	72
Остало особље	72	97
ДРЖАВНИ СЕКТОР	46	58
Истраживачи	27	26
Техничко особље	5	17
Остало особље	14	15
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	1 201	1 070
Истраживачи	927	944
Техничко особље	110	59
Остало особље	164	67

Истраживање и развој је системски стваралачки рад усмјерен повећању знања о природи, човјеку, култури и друштву, те примјени насталих открића у пракси.

Истраживачи запослени на пословима истраживања и развоја према научној области у 2019.

	Жене	Мушкарци
УКУПНО	1 061	1 060
Природне науке	73	92
Инжењерство и технологија	327	482
Медицинске и здравствене науке	123	47
Пољопривредне науке	102	87
Друштвене науке	247	239
Хуманистичке науке	189	113
Мултидисциплинарне науке	-	-

Истраживачи запослени на пословима истраживања и развоја према годинама старости у 2019.

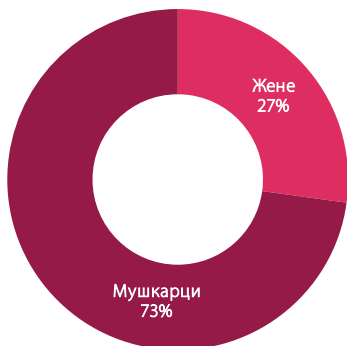
	Жене	Мушкарци
УКУПНО	1 061	1 060
Мање од 25	15	6
25-34	225	188
35-45	376	341
45-54	265	301
55-64	173	183
65 и више	7	41

Истраживачи су стручњаци ангажовани на стварању нових знања, метода и система, те спровођењу истраживачких пројеката.

Пријављени патенти у периоду од 2018. до 2020.

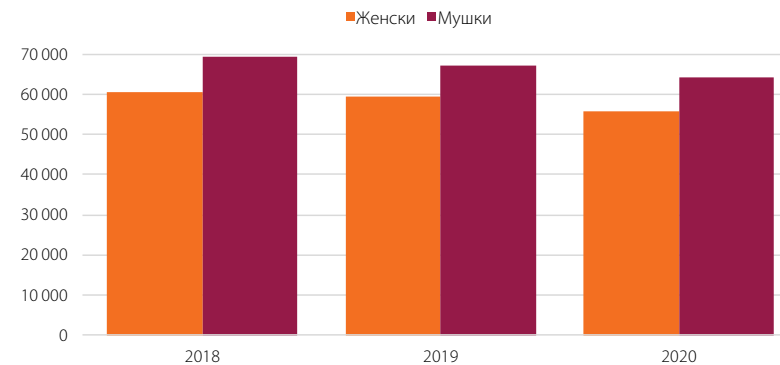

Пријављена ауторска и сродна права у периоду од 2018. до 2020.

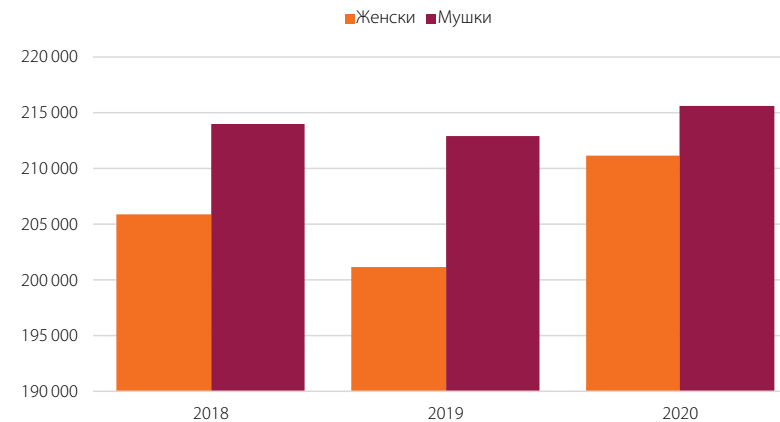

Извор: Институт за интелектуално власништво БиХ

Малољетни корисници социјалне заштите

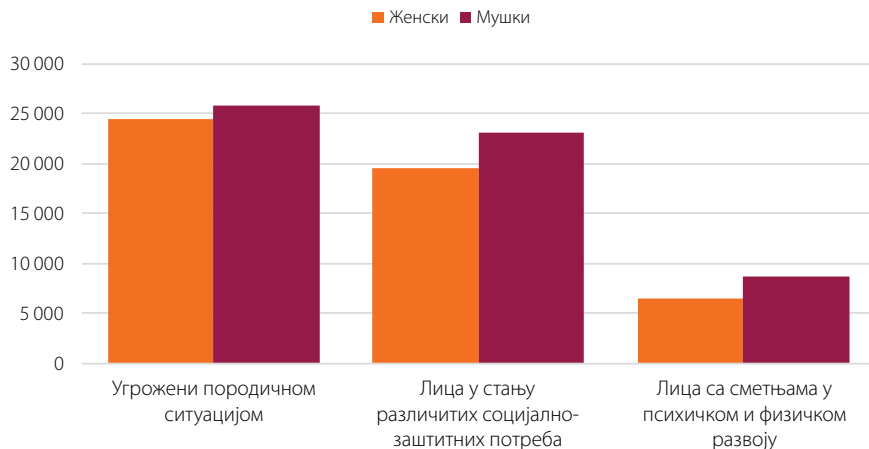
Пунољетни корисници социјалне заштите

Корисник социјалне заштите је свако лице које је у току извјештајне године једном или више пута користило одређене облике и мјере социјалне заштите и услуге социјалног рада.

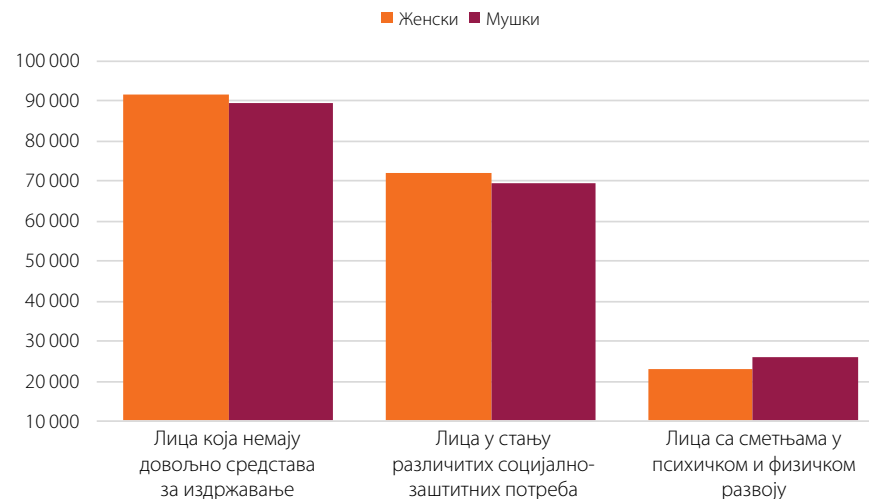
Малољетни корисници социјалне заштите су подијељени у сљедеће групе: малољетници угрожени породичном ситуацијом, малољетници ометени у физичком и психичком развоју, малољетници с поремећајима у понашању и личности, психички болесна лица, те малољетници у стању различитих потреба социјалне заштите.

Малољетни корисници социјалне заштите према водећим категоријама и полу у 2020.

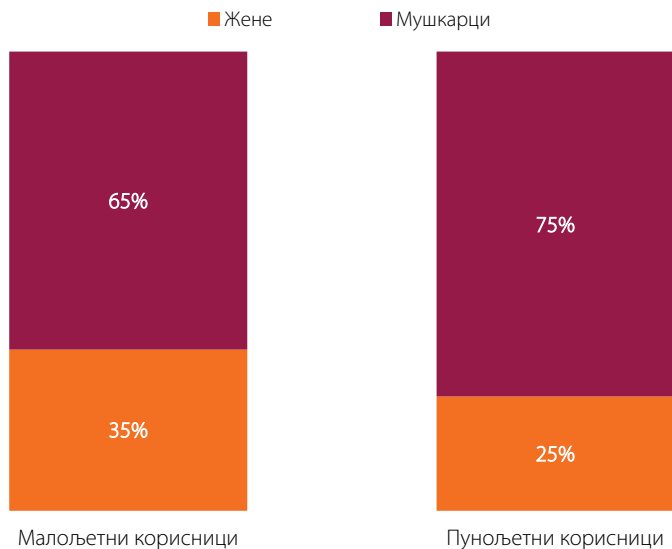

Пунољетни корисници социјалне заштите су подијељени у сљедеће групе: корисници субвенционираних трошкова (станарине, гријање, сахране), физички и психички ометена лица, те лица која немају довољно прихода за издржавање, као и материјално неосигурана лица.

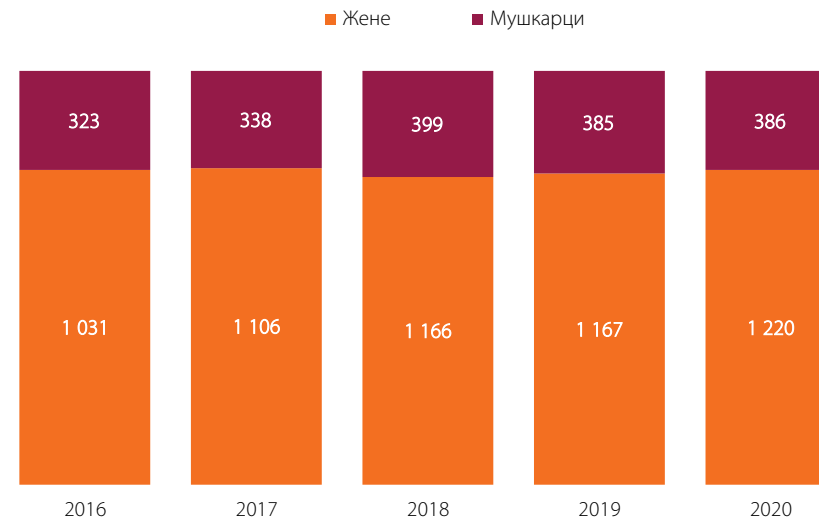
Пунољетни корисници социјалне заштите према водећим категоријама и полу у 2020.

Полна структура корисника социјалне заштите са друштвено неприхватљивим понашањем у 2020.

Запослени у центрима за социјални рад

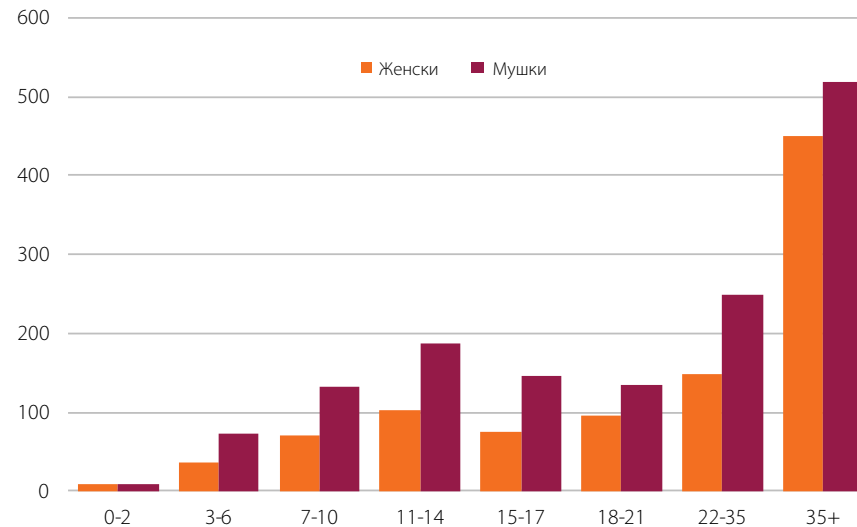

Жене чине 3/4 запослених у центрима за социјални рад.

Корисници домова за дјецу и омладину без родитељског старања према полу и старосним групама

		Укупно	Године старости корисника					
			0-2	3-6	7-10	11-14	15-17	18+
2018	свега	965	64	102	148	199	260	192
	женски	489	30	51	69	96	133	110
	мушки	476	34	51	79	103	127	82
2019	свега	1 121	70	135	181	259	240	236
	женски	607	46	76	113	141	126	105
	мушки	514	24	59	68	118	114	131
2020	свега	1 103	63	155	175	255	247	208
	женски	590	43	92	100	141	113	101
	мушки	513	20	63	75	114	134	107

Корисници установа социјалне заштите за дјецу, омладину и одрасле ометене у психичком и физичком развоју према полу и старосним групама у 2020.

Корисници установа социјалне заштите

за одрасла лица

у 2020.

7 083

свега

2 467

Мушки

4 616

Женски

Старатељство над малољетним лицима према старости

		Укупно	Према старости					Од укупног броја: дјеца са посебним потребама
			0-2	3-5	6-10	11-14	15-18	
2018	свега	1 219	44	86	278	356	455	73
	женски	573	19	40	141	158	215	31
	мушки	646	25	46	137	198	240	42
2019	свега	1 212	66	106	272	314	454	152
	женски	630	32	55	139	167	237	82
	мушки	582	34	51	133	147	217	70
2020	свега	1 227	87	113	287	360	380	84
	женски	640	45	61	150	192	192	37
	мушки	587	42	52	137	168	188	47

Усвојена дјеца према старости

		Укупно	Потпуна и непотпуна усвојења				
			0-2	3-5	6-10	11-14	15-18
2018	свега	43	17	16	5	1	4
	женски	18	5	9	3	0	1
	мушки	25	12	7	2	1	3
2019	свега	29	12	10	6	1	0
	женски	13	3	5	4	1	0
	мушки	16	9	5	2	0	0
2020	свега	30	10	10	9	0	1
	женски	13	6	4	3	0	0
	мушки	17	4	6	6	0	1

Пријављена, оптужена и осуђена малољетна лица

	Пријављени		Оптужени		Осуђени	
	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци
2016	37	593	7	132	5	127
2017	36	536	8	115	5	91
2018	43	492	9	109	7	88
2019	21	468	4	122	3	113
2020	24	386	2	118	1	106

Највећи број оптужених малољетних лица у 2020. години је био за кривично дјело против имовине.

Од 107 изречених кривичних санкција малољетним лицима у 2020. години, 104 су биле васпитне мјере, док је код три случаја казна била малољетнички затвор.

Пријављена, оптужена и осуђена пунољетна лица

	Пријављени		Оптужени		Осуђени	
	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци
2016	1 643	18 965	818	11 878	729	11 022
2017	2 012	19 894	729	10 721	660	9 870
2018	2 226	17 926	691	10 576	673	9 633
2019	2 103	16 811	860	10 474	748	9 629
2020	1 702	14 555	690	9 041	621	8 051

Од укупног броја кривичних пријава које се односе на познате пунољетне починиоце у 2020. години, **скоро 90% се односе на мушкарце.**

Код пријављених, али и оптужених и осуђених пунољетних лица, кривична дјела против имовине су била најбројнија.

Пријављени, оптужени и осуђени случајеви насиља у породици према полу старосним групама починиоца и жртве

	2019					
	Починиоци			Жртве		
	Жене	Мушкарци	н/а*	Жене	Мушкарци	н/а*
	Пријављени					
Укупно	152	1 699	27	1 297	306	85
Млађи од 18 година	2	5	0	92	46	8
18-30	61	583	5	486	67	16
31-50	56	663	5	376	57	10
51-64	22	307	3	186	75	5
65+	10	110	1	111	44	3
Није евидентирано	1	31	13	46	17	43

	Оптужени					
	Жене	Мушкарци	н/а*	Жене	Мушкарци	н/а*
Укупно	31	778	10	625	127	57
Млађи од 18 година	0	2	0	39	20	9
18-30	11	274	2	227	33	10
31-50	13	300	2	194	20	9
51-64	6	146	3	85	24	3
65+	1	51	0	58	22	2
Није евидентирано	0	5	3	22	8	24

	Осуђени					
	Жене	Мушкарци	н/а*	Жене	Мушкарци	н/а*
Укупно	36	736	12	559	125	88
Млађи од 18 година	0	0	0	25	12	13
18-30	11	236	0	207	30	17
31-50	15	281	4	184	28	10
51-64	9	178	4	79	30	10
65+	1	37	2	51	20	6
Није евидентирано	0	4	2	13	5	32

* Подаци нису доступни

	2020					
	Починиоци			Жртве		
	Жене	Мушкарци	н/а*	Жене	Мушкарци	н/а*
	Пријављени					
Укупно	157	1 841	18	1 437	381	37
Млађи од 18 година	3	18	0	65	49	2
18-30	53	604	3	514	81	8
31-50	67	726	3	469	76	4
51-64	20	344	2	220	89	3
65+	10	117	1	122	62	3
Није евидентирано	4	32	9	47	24	17

	Оптужени					
	Жене	Мушкарци	н/а*	Жене	Мушкарци	н/а*
Укупно	36	704	3	576	115	19
Млађи од 18 година	0	5	0	33	24	4
18-30	6	236	1	200	26	8
31-50	22	292	2	191	21	1
51-64	7	120	0	87	25	0
65+	1	45	0	45	13	1
Није евидентирано	0	6	0	20	6	5

	Осуђени					
	Жене	Мушкарци	н/а*	Жене	Мушкарци	н/а*
Укупно	26	582	2	473	89	25
Млађи од 18 година	0	0	0	26	20	2
18-30	6	183	1	171	24	4
31-50	13	243	1	147	11	2
51-64	5	117	0	68	16	2
65+	2	35	0	43	12	0
Није евидентирано	0	4	0	18	6	15

Извор: Високо судско и тужилачко вијеће БиХ

Пријављени, оптужени и осуђени случајеви према кривичним дјелима против полне слободе и морала/полног интегритета према полу и старосним групама починиоца и жртве

	2019					
	Починиоци			Жртве		
	Жене	Мушкарци	н/а*	Жене	Мушкарци	н/а*
	Пријављени					
Укупно	17	278	8	177	27	26
Млађи од 18 година	3	21	0	93	13	10
18-30	7	103	2	38	4	1
31-50	1	65	0	16	2	0
51-64	2	55	0	6	3	0
65+	1	22	1	6	0	0
Није евидентирано	3	12	5	18	5	15
	Оптужени					
Укупно	7	133	10	68	9	32
Млађи од 18 година	2	5	1	38	7	15
18-30	3	56	4	14	0	5
31-50	2	28	0	7	0	0
51-64	0	33	0	3	1	0
65+	0	8	1	2	0	0
Није евидентирано	0	3	4	4	1	12
	Осуђени					
Укупно	4	113	2	49	11	70
Млађи од 18 година	0	0	0	26	6	20
18-30	3	49	0	14	0	4
31-50	1	27	0	3	2	2
51-64	0	26	0	2	2	1
65+	0	9	1	1	0	27
Није евидентирано	0	2	1	3	1	16

Подаци обухватају сљедећа кривична дјела: Кривична дјела против полне слободе и морала (Кривично дјело трговине људима је укључено) према Кривичном закону Федерације и Брчко дистрикта, Кривична дјела

	2020					
	Починиоци			Жртве		
	Жене	Мушкарци	н/а*	Жене	Мушкарци	н/а*
	Пријављени					
Укупно	11	234	2	171	23	2
Млађи од 18 година	2	23	0	105	13	0
18-30	3	84	1	29	1	0
31-50	5	59	0	8	2	0
51-64	0	35	1	6	2	0
65+	0	27	0	2	0	0
Није евидентирано	1	6	0	21	5	2
	Оптужени					
Укупно	3	128	3	69	9	8
Млађи од 18 година	0	9	0	40	1	6
18-30	1	46	1	10	2	0
31-50	1	30	0	4	1	0
51-64	1	28	0	3	3	0
65+	0	14	1	4	0	0
Није евидентирано	0	1	1	8	2	2
	Осуђени					
Укупно	5	97	10	55	6	36
Млађи од 18 година	0	0	0	29	5	12
18-30	1	35	1	14	0	4
31-50	1	24	1	4	0	1
51-64	1	30	2	1	0	1
65+	1	6	4	2	0	14
Није евидентирано	1	2	2	5	1	4

против полног интегритета, Кривична дјела сексуалног злостављања и искоришћавања дјетета и Кривично дјело трговине људима према Кривичном закону Републике Српске.

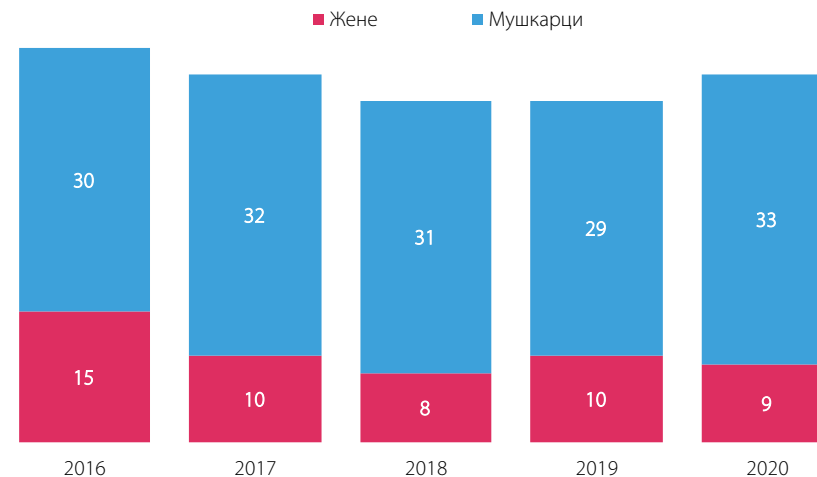
Извор: Високо судско и тужилачко вијеће БиХ

Затвореници и особље запослено у затворима према полу у БиХ

	Затвореници		Затворско особље	
	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци
2016	48	2 166	284	1 519
2017	74	2 287	290	1 515
2018	71	3 040	308	1 534
2019	109	4 332	322	1 538
2020	73	2 823	187	1 688

Извор: Министарство правде БиХ

Убиства према полу жртве у БиХ

Извор: Федерално министарство унутрашњих послова, Министарство унутрашњих послова Републике Српске и Министарство унутрашњих послова Брчко дистрикта

Број позива на SOS телефоне за жртве насиља у породици

	Укупно	Жене	% жена	Мушкарци	% мушкараца
2019	4 202	4 103	98	99	2
2020	5 011	4 910	98	101	2

Извор: Федерално министарство рада и социјалне политике и Министарство породице, омладине и спорта Републике Српске

У БиХ су у функцији двије SOS линије које служе за пријављивање насиља у породици - **1264 за Републику Српску** и **1265 за Федерацију БиХ**. Ове линије позивају готово искључиво жене. У 2020. години, за вријеме пандемије Корона вируса, примљено је 800 позива више него у 2019. години и скоро сви позиви су долазили од жена.

Извор: Федерално министарство рада и социјалне политике и Министарство породице, омладине и спорта Републике Српске

У сигурним кућама широм БиХ је у првих седам мјесеци 2019. године било смјештено 347 жртава насиља над женама и насиља у породици, док се за исти период у 2020. години тај број повећао на 519 жртава. Није било пријема жртава насиља током ванредног стања. На подручју БиХ дјелује 8 сигурних кућа: “Фондација локалне демократије” Сарајево, “Удружене жене” Бања Лука, “Жена БиХ” Мостар, “Виве жене” Тузла, “Будућност” Модрича, “Жене са Уне” Бихаћ, “Медица” Зеница и “Лара” Бијељина.

Извор: Агенција за равноправност полова БиХ

Судска власт према врсти институције и полу у 2019. и 2020.

	2019		2020	
	Судије (ж)	Судије (м)	Судије (ж)	Судије (м)
Суд БиХ	25	27	25	25
Врховни суд Федерације БиХ	32	14	32	13
Врховни суд Републике Српске	16	7	17	6
Виши привредни суд	3	3	3	3
Кантонални судови	106	36	107	35
Окружни судови	70	37	74	39
Општински судови	265	148	267	151
Основни судови	121	75	122	77
Основни суд Брчко дистрикта	7	11	8	11
Апелациони суд Брчко дистрикта	4	4	4	4

Према подацима из 2020. године, **заступљеност жена у судовима БиХ је 64%.**

Извор: Високо судско и тужилачко вијеће БиХ

Тужилаштво према врсти институције и полу у 2019. и 2020.

	2019		2020	
	Тужиоци (ж)	Тужиоци (м)	Тужиоци (ж)	Тужиоци (м)
Државни тужиоци БиХ	27	31	28	30
Тужилаштво Федерације БиХ	5	5	6	5
Тужилаштво Републике Српске	5	5	5	4
Кантонална тужилаштва	105	95	99	92
Окружна тужилаштва	44	41	43	37
Тужилаштво Брчко дистрикта	5	4	4	4

Према подацима из 2020. године, **заступљеност жена у тужилаштвима БиХ била је 52%.**

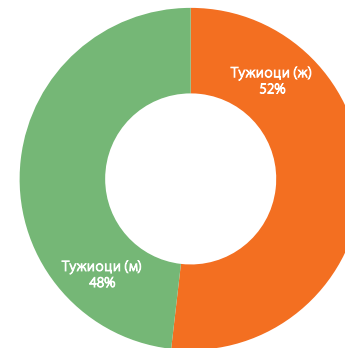
Извор: Високо судско и тужилачко вијеће БиХ

Судска власт у БиХ у 2020.

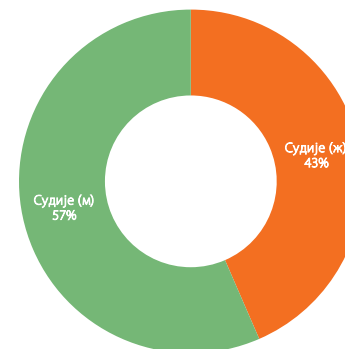
Извор: Високо судско и тужилачко вијеће БиХ

Тужилаштва у БиХ у 2020.

Извор: Високо судско и тужилачко вијеће БиХ

Полна структура судија Уставних судова БиХ, Федерације БиХ и Републике Српске (стање на дан 30.11.2021.)

Извор: Уставни суд БиХ, Уставни суд Федерације БиХ и Уставни суд Републике Српске

Изабрани кандидати на Локалним изборима 2020. према полној структури

	Жене	% жена
Укупно	627	18,9
Начелници/градоначелници	5	4,0
Општинска/градска вијећа и скупштине општина/градова	662	20,6

	Мушкарци	% мушкараца
Укупно	2 692	81,1
Начелници/градоначелници	137	96,0
Општинска/градска вијећа и скупштине општина/градова	2 555	79,4

У табели су приказани обједињени подаци Локалних избора одржаних 15.11.2020. године, локалних избора у Граду Мостару и поновљених избора у Граду Добоју и општини Сребреница.

Према подацима Централне изборне комисије БиХ, **свака пета жена је изабрана** у општинска/градска вијећа и скупштине општина/градова у БиХ. Исти омјер је био и на претходним Локалним изборима.

Извор: Централна изборна комисија БиХ

Полна структура изабраних начелника/градоначелника на Локалним изборима 2020.

На Локалним изборима 2020. године изабрано је пет жена начелника и то у општинама: Оцак, Дрвар, Источни Дрвар, Језеро и Ново Горажде. Број становника у свакој од ових општина је мањи 20 000.

Извор: Централна изборна комисија БиХ

96%
Мушкарци

4%
Жене

Изабрани кандидати на Локалним изборима 2020. према полу и старости

	Жене	
	до 30 година	преко 30 година
Укупно	148	479
Начелници/градоначелници	0	5
Општинска/градска вијећа и скупштине општина/градова	148	474

	Мушкарци	
	до 30 година	преко 30 година
Укупно	277	2 415
Начелници/градоначелници	2	135
Општинска/градска вијећа и скупштине општина/градова	275	2 280

Извор: Централна изборна комисија БиХ

Министри у Савјету министара БиХ (стање на дан 21. 09. 2021.)

	Жене	Мушкарци
Министри	20	80

Жене су министри у два министарства на нивоу БиХ: Министарство спољних послова БиХ и Министарство цивилних послова БиХ. Предсједавајући савјета министара БиХ је мушкарац.

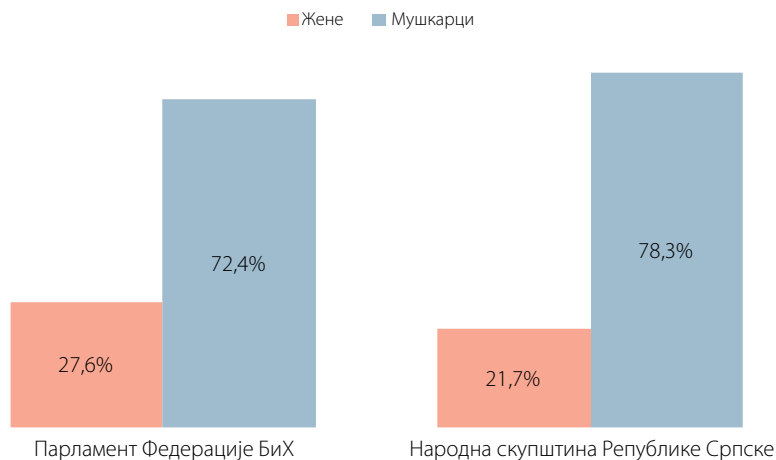
Извор: Савјет министара БиХ

Делегати и посланици у Дому народа и Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ у 2020.

	Дом народа		Представнички дом	
	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци
2017	2	13	10	32
2018	2	13	10	32
2019	3	12	9	33
2020	3	12	11	31

Полна структура посланика и заступника у Парламенту Федерације БиХ и Народној скупштини Републике Српске у 2020.

Извор: База података гендер статистике Европског института за родну равноправност (EIGE) - Жене и мушкарци у доношењу одлука

Према измјенама и допунама Изборног закона БиХ и његовим усклађивањем са Законом о равноправности полова 2013. године, осигурана је квота од 40% за мање заступљени пол на изборним листама политичких партија. И поред тога, заступљеност жена (у овом случају мање заступљеног пола) у политици је знатно мања. У мандатном периоду од 2018-2022. године, проценат жена у државном и ентитетским Парламентима/Скупштини је био испод 25%.

Полна структура државних службеника БиХ према службеним звањима (стање на дан 30.08.2021.)

	Жене	Мушкарци	Полна структура, %	
			женски	мушки
Стручни сарадник	360	224	61,6	38,4
Виши стручни сарадник	552	436	55,9	44,1
Стручни савјетник	722	568	56,0	44,0
Шеф унутрашње организационе јединице	338	356	48,7	51,3
Помоћник министра/директора	93	115	44,7	55,3
Секретар	5	11	31,3	68,8
Секретар са посебним задатком (руководиоци институција)	19	44	30,2	69,8

Извор: Агенција за државну службу БиХ

У државним институцијама, на укупном нивоу, запослено је нешто више жена у односу на мушкарце (54%). Међутим, учоава се полни дисбаланс када се посматра полна структура руководећих позиција - заступљеност мушкараца на руководећим позицијама је знатно већа.

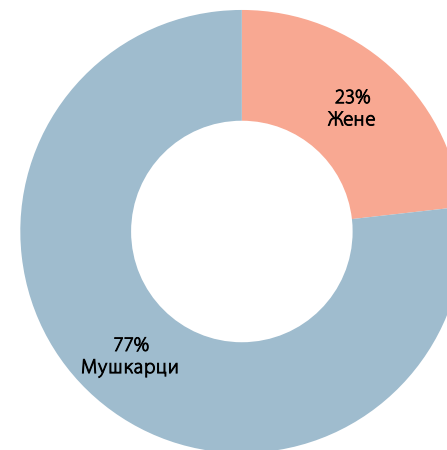
Корисници породилског и трудничког боловања у институцијама на нивоу БиХ

	Жене	Мушкарци
2016	326	6
2017	300	11
2018	273	11
2019	257	6
2020	256	11

Према Закону о раду у институцијама БиХ, од 2013. године отац има право да користи порођајно одсуство умјесто мајке, након 60 дана од рођења дјетета.

Извор: Министарство финансија и трезора БиХ

Учешће у дипломатским мисијама према полу у 2020.

Извор: Министарство спољних послова БиХ

Заступљеност жена у систему безбједности у БиХ у 2019. и 2020.

	% жена	
	2019	2020
Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ	5,3	6,6
Државна агенција за истраге и заштиту (SIPA)	14,6	15,7
Гранична полиција БиХ	7,8	8,8
Министарство унутрашњих послова Републике Српске	9,0	9,3
Полиција Брчко дистрикта	5,5	6,1
Кантонална министарства унутрашњих послова	7,6	8,2
Федерална управа полиције	9,4	10,5

Удио жена у систему безбједности се односи на чинове: старији наредник, наредник, старији полицајац, полицајац, млађи инспектор, инспектор, виши инспектор, самостални инспектор и главни инспектор.

Заступљеност жена у полицијским снагама, на свим нивоима власти се повећава из године у годину. Међутим, жене су углавном на позицијама полицајаца и старијих полицајаца, млађих инспектора, инспектора и виших инспектора.

Мањи проценат полицијских службеника су самостални и главни инспектори.

Извор: Извјештај о спровођењу Акционог плана за имплементацију УН Резолуције 1325 "Жене, мир и сигурност" у БиХ, 2020. година

Цивилна лица на служби у Оружаним снагама БиХ и професионална војна лица Оружаних снага БиХ у 2020.

Жртве трговине људима у БиХ

	Жене	Мушкарци
2018	21	15
2019	49	12
2020*	32	11

* Податак се односи на период јануар – јуни 2020. године.

У том периоду у Босни и Херцеговини идентификовано је укупно 48 потенцијалних жртава трговине људима (32 жртве су женског пола, 11 жртава су мушког пола, а за 5 жртава пол није познат).

26 жртава су пунољетне (19 су женског пола, 6 мушког и 1 непознатог пола), а 22 жртве су малољетне (13 су женског пола, 5 мушког и 4 непознатог пола).

Евидентирани су следећи облици експлоатације: 24 просјачења, 12 сексуално искоришћаваних и 12 других облика искоришћавања.

Извор: Министарство безбједности БиХ

Посједовање ВОЗАЧКИХ и саобраћајних дозвола према полу, у 2020.

Жене 36%
Мушкарци 64%
Возачке дозволе

Жене 23%
Мушкарци 77%
Саобраћајне дозволе

Жене 44%

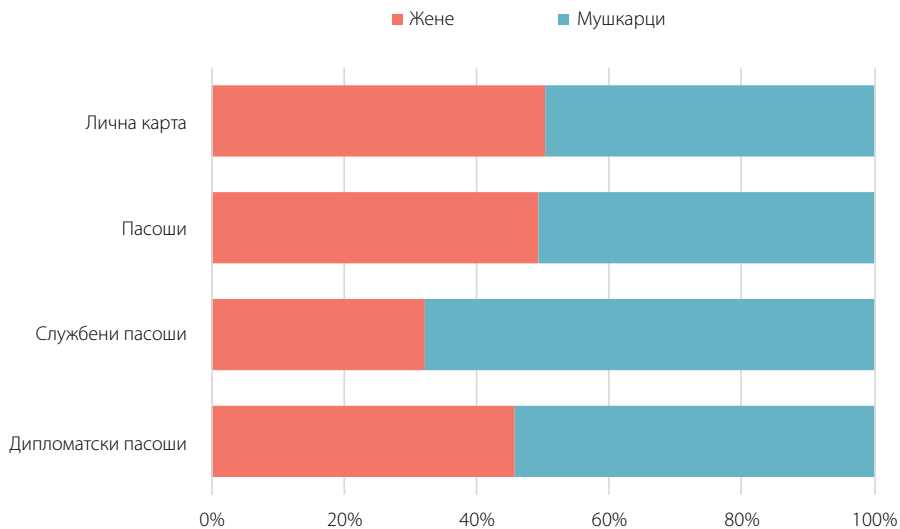
Мушкарци 80%

Посједовање саобраћајне у односу на посједовање возачке дозволе

Мање од половине возача (44%) су уједно и власници аутомобила, док 80% мушкараца са возачком дозволом посједује властити аутомобил.

Извор: Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размијену података БиХ

Посједовање личне карте и различитих врста пасоша према полу, у 2020.

Иако у БиХ подједнак број пунољетних жена и мушкараца посједује личну карту, 1% мање жена посједује пашос.

Мушкарци су власници чак 2/3 службених пасоша.

Извор: Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података БиХ

Чланови управних одбора Јавног радио-телевизијског емitera и Регулаторне агенције за комуникације БиХ у 2020.

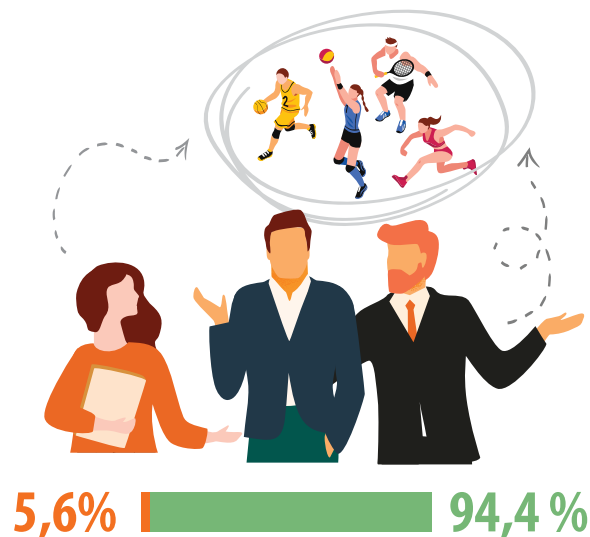
	Жене	Мушкарци
Радиотелевизија Босне и Херцеговине (БХРТ)	1	3
Регулаторна агенција за комуникације БиХ	0	6

Извор: База података гендер статистике Европског института за родну равноправност (EIGE) - Жене и мушкарци у доношењу одлука

Чланови управних одбора спортских савеза у БиХ у 2020.

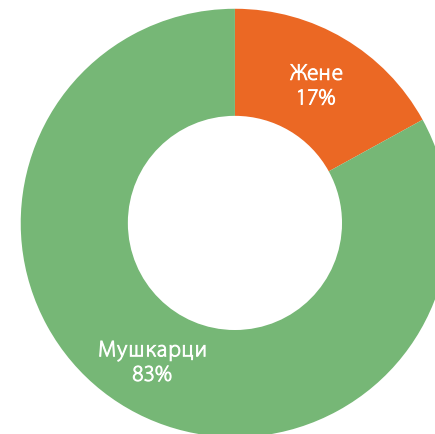
Подаци су базирани на узорку од десет највише финансираних Олимпијских спортова у БиХ, а укључују сљедеће спортске савезе: таквандо, бициклизам, џудо, атлетика, тенис, бокс, кошарка, хокеј на леду, клизање и одбојка.

Ниједна жена није предсједник управног одбора спортског савеза, док је од 17 замјеника предсједавајућег управног одбора само 1 жена.

Извор: База података гендер статистике Европског института за родну равноправност (EIGE) - Жене и мушкарци у доношењу одлука

Удио чланова управних одбора највећих компанија на берзи у БиХ у 2020.

Подаци у графикону су добијени на основу полне структуре управних одбора десет највише рангираних компанија на берзи у БиХ, у 2020. години. Управљачку структуру одабраних компанија у 2020. години је чинило 17% жена и 83% мушкараца.

Само је једна компанија за предсједника имала жену, док су у осталих девет компанија предсједници били мушкарци.

Извор: База података гендер статистике Европског института за родну равноправност (EIGE) - Жене и мушкарци у доношењу одлука

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

9 771840 106603

